

Arrest

nr. 336 436 van 21 november 2025
in de zaak RvV X / AV

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat G. LYS
Vilain XIII Straat 8
1050 BRUSSEL

tegen:

de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Burundese nationaliteit te zijn, op 28 april 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de adviseur van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 24 maart 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 19 augustus 2025, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 16 september 2025.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken S. WILLAERT.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat M. KIWAKANA *loco* advocaat G. LYS en van attaché B. DESMET, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak:

1.1. De verzoekende partij, die verklaart de Burundese nationaliteit te hebben en België te zijn binnengekomen op 10 november 2022, dient op 14 november 2022 een verzoek om internationale bescherming in.

1.2. Nadat een vragenlijst wordt ingevuld en ondertekend, wordt het dossier van de verzoekende partij op 22 juli 2024 door de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: de DVZ) overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het CGVS), waar de verzoekende partij gehoord wordt op 14 februari 2025.

1.3. Op 24 maart 2025 neemt de adviseur van de commissaris-generaal voor vluchtelingen en staatlozen (hierna: de adviseur van de commissaris-generaal) een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Dit is de bestreden beslissing, die aan de verzoekende partij aangetekend wordt verstuurd op 25 maart 2025 en luidt als volgt:

“[...]”

A. Feitenrelaas

U verklaart een Burundees staatsburger te zijn, behorend tot de Tutsi-etnie, geboren in Rutovu, provincie Bururi. In 2012 huwde u met [A]. Jullie kregen samen drie kinderen: twee zonen en één dochtertje. Uw dochter, [B], reisde u met u mee naar België, uw twee zoontjes bleven bij hun vader achter, in Burundi.

U verklaart dat uw echtgenoot en uzelf deelnamen aan de bekende manifestaties in 2015 tegen een mogelijk derde ambtstermijn van president Pierre Nkurunziza. In de jaren nadien zouden er in uw wijk, en ook in uw woonst, nog meerdere huiszoekingen gebeurd zijn die daarmee verband hielden, waarbij vooral ook Tutsi's gevisieerd werden.

In 2019 werd u lid van de grootste Burundese oppositiepartij. Uw engagement bestond uit het betalen van een jaarlijkse bijdrage aan de partij en uw deelname aan één meeting.

In juni 2019 was u op de terugweg van uw werk toen u werd gearresteerd. U zou daarbij geïntimideerd en zelfs geslagen zijn. Er gebeurde ook een huiszoeking omdat er informatie was dat u – en uw man – rebellen steunden door hen onderdak te geven en wapens voor hen te bewaren. U werd snel op vrije voeten gesteld.

Behalve de huiszoekingen in uw woonst, die ook andere mensen in uw wijk te beurt vielen, omdat het een wijk was die in 2015 als bolwerk van de oppositie beschouwd werd, kende u geen ernstige persoonlijke problemen tot augustus 2022. Uw man kwam wel nog twee keer toe in aanvaring met de autoriteiten: één keer in 2020 toen hij werd geïntimideerd en ervan beschuldigd werd dat hij wapens in huis had en een andere keer in 2021 toen hij een vrouw bij jullie woonst duwde nadat uw man en de vrouw een woordenwisseling hadden gekregen.

Op 25 augustus 2022 werd u een tweede keer gearresteerd. Op die dag vond er een nieuwe huiszoeking plaats in uw woonst. U werd hardhandig ondervraagd over uw banden met de CNL. U kon echter bedingen dat uw belagers, onder wie 2 leden van de Imbonerakure, de aftocht bliezen toen u hen anderhalf miljoen Burundese Francs borg had betaald. Uw man was niet thuis op het moment van de feiten. Uw belagers lieten u weten dat ze uw man later nog zouden viseren. Tijdens de huiszoeking werd uw lidkaart van de CNL gevonden.

Het incident op 24 augustus 2022 was voor u de aanleiding om te starten met de organisatie van uw vlucht uit Burundi. U verbleef nog een tweetal weken bij uw jongere zus en verliet Burundi toen.

Per vliegtuig verliet u Burundi op 14 oktober 2022. Via Servië reisde u naar Europa; op dat moment was er geen visumplicht voor onderdanen van Burundi. U reisde door naar België, waar u op 14/11/2022 een verzoek om internationale bescherming indiende.

Voor onderhavig verzoek om internationale bescherming beroept u zich op uw lidmaatschap van de CNL, de grootste oppositiepartij van de Burundi. Omwille van uw affiliatie met de partij werd u in juni 2019 en augustus 2022 het slachtoffer van gerichte acties door Imbonerakure en de inlichtingendiensten. U haalt ook uw Tutsi-etnie aan als oorzaak van mogelijke problemen.

Ter staving van uw verzoek om internationale bescherming legt u de volgende documenten over: uw identiteitskaart, een kopie van de eerste pagina van uw paspoort en dat van uw meegereisde dochter, uw lidkaart van de CNL, een uittreksel uit uw huwelijksakte, uittreksels uit uw geboorteakte en die van uw kinderen, een dienstattest van uw werk, twee oproepingen op uw naam, ontvangstbewijzen van uw bijdragen aan de CNL, een diploma en uw rijbewijs.

Op 3 maart 2025 bezorgde u het CGVS opmerkingen in verband met de notities van het persoonlijk onderhoud dat plaats vond op 14 februari 2025.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Voor uw verzoek om internationale bescherming, beroept u zich op problemen ten gevolge van uw deelname aan de bekende manifestaties van 2015 tegen het mogelijk derde mandaat voor president Pierre Nkurunziza en uw engagement nadien, sinds 2019, voor de CNL, de grootste oppositiepartij van de laatste jaren in Burundi (zie CGVS-vragenlijst, dd.18.07.2024, vraag 3.1; "Questionnaire CGRA", dd. 12.02.2025 en CGVS, NPO, (o.a.) p.8, 9 en 17). U verwijst, in ondergeschikte orde, naar uw Tutsi-etnie.

Welnu, er dient te worden opgemerkt dat u niet aannemelijk heeft gemaakt dat u een persoonlijke vrees voor vervolging zoals bedoeld in de Vluchtelingenconventie heeft of een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming loopt. Deze beoordeling is gebaseerd op de hierna beschreven vaststellingen.

Uit uw verklaringen blijkt dat uw politiek engagement voor de CNL, le Congrès National pour la Liberté, één van de belangrijkste oppositiepartijen in Burundi, een cruciale, zoniet de meest essentiële rol speelt in het door u opgehangen relaas. In casu verwijst u meermaals (zie CGVS-vragenlijst, vraag 3.1., dd.18.07.2024 en CGVS, p.8) naar uw lidmaatschap van de CNL. Dit lidmaatschap was, blijkens uw verklaringen, voor de Burundese autoriteiten en zogenaamde Imbonerakure, de belangrijkste reden om u te viseren.

Welnu, er moet worden opgemerkt dat aan uw beweerde affiliatie met de CNL niet het minste geloof kan gehecht worden. Deze conclusie hypothekeert bijgevolg tevens de geloofwaardigheid van de vervolgingsfeiten die u aan deze partij-affiliatie verbindt.

Vooreerst moet in dat verband worden opgemerkt dat de lidkaart van de CNL, die u ter ondersteuning van uw relaas overlegde, vals is.

Immers, de door u overlegde originele lidkaart (document 4: lidkaart CNL) werd op haar authenticiteit onderzocht door CEDOCA, de researchafdeling van het CGVS, en de weerslag van dit onderzoek is terug te vinden in het administratief dossier (zie COI Case BDI2025-004: blauwe map). De conclusie van het onderzoek door CEDOCA is duidelijk en ondubbelzinnig: de door u overlegde CNL-lidkaart is vals. In casu werd vastgesteld dat meerdere vormvoorwaarden niet overeenstemmen met de informatie waarover het CGVS beschikt, waar het gaat over authentieke lidkaarten. Zo is de door u overlegde lidkaart opvallend kleiner qua formaat, draagt zij op de voorkant een rood in plaats van geel lidmaatschapsnummer en staat de "20" van het in te vullen jaartal ("19") niet uiterst rechts op de voorkant van de kaart. De achterzijde van uw lidkaart bevat een kleurenkopie van een stempel en de daarin vervatte handtekening. Er bestaat bijgevolg geen enkele twijfel over de authenticiteit van het betreffende document: de lidkaart is nagemaakt en dus vals. U werd geconfronteerd met deze beoordeling door het CGVS, maar u houdt vol dat de lidkaart officieel en authentiek was (CGVS, p.11), maar daarmee geeft u geen enkele plausibele verklaring voor de gedane vaststellingen in uw nadeel en blijft de vaststelling van het CGVS bijgevolg overeind.

Uit de hiervoor aangehaalde informatie, blijkt dat de CNL-lidkaarten 1.000 Burundese Francs kostten en dat ze uitsluitend door Agathon Rwasa ondertekend werden. U verklaarde eerst dat u niks moest betalen voor de lidkaart, om vervolgens te corrigeren en te beweren dat ze u 500 Francs kostte (CGVS, p.10-11). Bij confrontatie hield u vol dat u 500 Francs betaalde en dat de prijs (intussen) misschien verhoogd werd (CGVS, p.11), maar in dit verband moet worden opgemerkt dat er al geruime tijd geen CNL-lidkaarten meer uitgereikt worden, waardoor uw verklaring geen steek houdt. Op de vraag wie de lidkaarten tekent, repliceerde u (CGVS, p.11) dat u niet zeker bent of ze door een zekere Nkeshimana getekend worden. Geconfronteerd met de informatie dat ze enkel door Rwasa ondertekend worden, antwoordde u enkel dat u weinig details kent als "gewoon lid" (CGVS, p.11). Uw verklaringen stemmen hoedanook niet overeen met de informatie van het CGVS en ondermijnen verder uw geloofwaardigheid.

Welnu, de voorgaande vaststellingen werpen reeds een ernstige smet op uw algehele oprechtheid en de geloofwaardigheid van de kern van uw relaas – uw lidmaatschap van de CNL – in het bijzonder. Er werden echter bijkomende vaststellingen gedaan, die deze inschatting versterken.

Zo bleek u onaannemelijk weinig op de hoogte van de enige meeting van de CNL waar u, blijkens uw verklaringen (CGVS, p.10), aan deelnam. U verklaarde dat de betreffende meeting plaats vond in mei 2020, meer bepaald in Tempête, Avenue du Large, in de buurt van Kabondo (CGVS, p.11). Op de eerste vraag hoeveel mensen op de meeting aanwezig waren, antwoordde u (CGVS, p.11) dat er heel veel volk was. Op de daaropvolgende vraag, om toch enige grootorde van het aantal aanwezigen te geven, repliceerde u laconiek dat u ze – de aanwezigen – niet had geteld (CGVS, p.12). Pas daarna, noemt u een getal: misschien wel 800 of 1000 (CGVS, p.12). Even later werd u gevraagd wat u kon vertellen over de meeting. U verklaart dat er veel volk was, dat er werd gezongen en gedanst en dat het er vrolijk aan toe ging (CGVS, p.12). Omdat dergelijke beschrijving uitermate vaag is en van toepassing kan zijn op meerdere soorten van (massa)bijeenkomsten, werd u gevraagd wat u nog meer over de meeting kon vertellen, maar daarop antwoordde u vreemd genoeg “niks” (CGVS, p.12).

Geconfronteerd met de vaststelling dat uw verklaringen terzake wel erg oppervlakkig zijn, geeft u dan toch iets meer informatie (CGVS, p.12), maar op de vraag wie destijds secretaris-generaal was, beweert u zich dit niet te herinneren (CGVS, p.12). Nog enige tijd later tijdens het persoonlijk onderhoud, werd u de vraag gesteld of Agathon Rwasa, sinds jaar en dag hét boegbeeld van de CNL, aanwezig was en hij er, desgevallend, een toespraak hield (CGVS, p.13), maar ook hier blijft u onaannemelijk op de vlakte in uw antwoord; u besluit dat u er niks met zekerheid over durft te zeggen (CGVS, p.13). Dergelijke verklaringen zijn dermate algemeen, vaag en ontwijkend, dat ze afbreuk doen aan uw geloofwaardigheid. Nog afgezien van de vaststelling dat u uiterst vaag bleef over aspecten van de betreffende meeting, is het toch zeer bevreemdend dat u, aanhanger van de CNL, zich zelfs niet meer duidelijk kunt herinneren of het boegbeeld van de partij, Agathon Rwasa, aanwezig was en er een toespraak hield. Niet alleen mocht verwacht worden dat u hieromtrent snel en stellig zou kunnen antwoorden, maar ook, indien hij een toespraak hield, minstens iets kon vertellen over de inhoud daarvan. De vaststelling dat u dermate vaag blijft in uw verklaringen over de enige meeting van de partij waarmee u geaffilieerd was, ondergraaft verder de geloofwaardigheid van uw beweerde banden met en betrokkenheid bij de CNL.

U was verder niet op de hoogte over de locatie van de vestigingen van de CNL en de locatie van evenementen in 2022, nota bene in het jaar dat u uw herkomstland ontvluchtte.

Op de vraag waar de permanentie van de CNL gevestigd was (CGVS, p.5), repliceert u dat er een permanentie in Musaga was, meer bepaald in de 2e Avenue, in een klein gebouw. De permanentie in Musaga sloot de deuren na een meeting in 2020, maar preciezer weet u het niet meer (CGVS, p.5). Er werd u ook gevraagd welke viering van of bij de CNL er plaats vond in 2022 en wat de locatie was, maar u weet daar niks over; als “gewoon” lid kreeg u niet alle informatie (CGVS, p.6). Waar de CNL de Internationale Vrouwendag vierde, weet u evenmin (CGVS, p.6). Welnu, uit informatie waarover het CGVS beschikt, en waarvan een kopie aan het administratief dossier werd toegevoegd (COI Focus: BURUNDI: Permanence nationale du CNL: zie blauwe map), blijkt dat sinds 2019 één permanentie actief was in Mutanga Nord (Commune Ntahangwa, zone Gihosha, Quartier Mutanga Nord, Avenue Nyarugongo No.61) en een andere sinds februari 2022 in Ngagara (Commune Ntahangwa, zone Ngagara, Avenue SODECO No.12). Op 22 februari 2022 werd op die laatste locatie de driejarige verjaardag van de partij gevierd en in april 2022 de Internationale Vrouwendag. U alludeerde in uw verklaringen geenszins op deze evenementen van de CNL. Uw verklaringen stemmen bijgevolg niet overeen met de informatie van het CGVS en ondergraven verder uw geloofwaardigheid in verband met uw affiliatie met de CNL.

Op basis van de voorgaande vaststellingen, besluit het CGVS dat uw engagement voor de CNL allerm minst geloofwaardig is. Deze conclusie is belangrijk aangezien uw engagement voor de CNL de basis was voor uw beweerde problemen die er het directe gevolg van waren. Omdat het CGVS geen geloof hecht aan uw banden met de CNL, kan er evenmin geloof gehecht worden aan de vrees voor vervolging die u aan dit engagement verbindt, met name uw vrees voor vervolging door Imbonerakure en de Burundese autoriteiten.

Uw beweerde vrees voor Imbonerakure en de Burundese autoriteiten (inlichtingendienst, politie) valt voorts niet te rijmen met enkele opvallende vaststellingen. Vooreerst stelde het CGVS een opvallende lapsus vast in uw verklaringen over een aangehaald vervolgingsfeit.

U maakte reeds bij de DVZ gewag van een huiszoeking op 25 augustus 2022, waarbij uw lidkaart van de CNL werd aangetroffen door Imbonerakure en de politie (CGVS-vragenlijst, vraag 3.1., dd.18.07.2024). Tijdens uw persoonlijk onderhoud op het CGVS, had u het opnieuw over een huiszoeking waarbij uw lidkaart van de CNL werd aangetroffen (CGVS, p.8). U voegde hier aan toe dat de personen die de huiszoeking deden, zeiden dat ze, met uw lidkaart van de CNL, het bewijs hadden gevonden dat u samenwerkte met de vijanden van het land en met rebellen (CGVS, p.8). U legde nochtans het origineel van de betreffende lidkaart voor (zie document 4: groene map). Welnu, het is allerm minst logisch dat autoriteiten, die bij een huiszoeking een voor u uiterst bezwarend document aantreffen, dit document niet in beslag namen en het bij u zouden hebben achtergelaten. De inbeslagname van uw CNL-lidkaart door de autoriteiten had voor deze laatste een cruciaal bewijsstuk kunnen zijn in een latere strafrechtelijke procedure jegens u, omwille van uw vermeende banden met rebellen en/of landverraders. Dat uw vervolgers een dergelijk cruciaal bewijsstuk ongemoeid en bij u achterlieten, is niet logisch en bijgevolg ook ongeloofwaardig te noemen.

Ten tweede moet worden opgemerkt dat door u overlegde documenten alsook uw legaal vertrek uit uw herkomstland, niet te rijmen zijn met een vrees voor vervolging door uw autoriteiten.

U legde meerdere door de Burundese autoriteiten afgeleverde documenten over: een duplicaat van uw identiteitskaart, afgeleverd op 28.07.2021 (document 1: groene map), de eerste pagina van uw paspoort, dat werd afgeleverd op 29.04.2022 (document 2: groene map) en de eerste pagina van het paspoort van uw meegereisde dochter, afgeleverd op 24.09.2022 (document 3: groene map), nota bene één maand na de laatste huiszoeking in uw woonst en verder uittreksels uit uw huwelijksakte (document 6: groene map), uw geboorteakte (document 10: groene map) en de geboorteaktes van uw dochter (document 7: groene map) en zonen (documenten 8 en 9: groene map). U gebruikte het paspoort om legaal uw land te verlaten: het paspoort werd op de luchthaven van Bujumbura afgestempeld (CGVS, p.7), al suggereerde u, zij het nogal vaag en ontwijkend, dat uw oom met personeel op de luchthaven had onderhandeld (CGVS, p.7), wat, gezien het bij u reeds vastgestelde gebrek aan algehele oprechtheid, kan gekwalificeerd worden als een blote bewering. Wat er ook van zij: u gaf wél aan dat u het paspoort persoonlijk ging afhalen bij de PAFE, de Burundese paspoortdienst (CGVS, p.13). Meerdere uittreksels van geboorteakten werden zelfs na uw vertrek uit Burundi afgehaald, in casu in december 2022 en mei 2023. Welnu, de vaststelling dat u meerdere identiteitsdocumenten en een paspoort afhaalde (of liet afhalen) bij de Burundese autoriteiten én legaal uw land verliet, valt niet te rijmen met een vrees voor vervolging, door diezelfde autoriteiten (CGVS, p.17). Deze vaststelling bevestigt finaal uw gebrek aan geloofwaardigheid en in het bijzonder de geloofwaardigheid van uw bewering als zou u momenteel nog vervolging door de autoriteiten in Burundi vrez en.

U verwijst, bijkomend, naar uw Tutsi-etnie als grond voor eventuele problemen in uw herkomstland.

Er werd u daarom gevraagd wat u concreet zelf meemaakte, louter omwille van uw Tutsi-etnie. U verklaart in dat verband (CGVS, p.15) dat u wat schamper door een wijkchef behandeld werd toen u uw beklag maakte over mensen die voor uw deur spullen verkochten. Welnu, het CGVS vindt dergelijk gedrag weliswaar afkeurenswaardig en kan begrip opbrengen voor uw ongenoegen daaromtrent, maar dergelijke uitingen van discriminatie kunnen bezwaarlijk worden geduid als vervolging in de zin van de Vluchtelingenconventie of het bestaan van een reëel risico op ernstige schade, volgens de definitie van subsidiaire bescherming.

Volgens de COI Focus over de veiligheids crisis in Burundi, geüpdatet op 14 februari 2025 (<https://www.cgrs.be/sites/default/files/rapporten/coifocusburundi.situationsecuritaire202502142.pdf>) zijn de meeste journalisten en experts het eens over het "vooral politieke" karakter van de crisis en de multi-etnische samenstelling van de "oppositie". De onderzoekscommissie van de VN benadrukt dat de slachtoffers van de misdaden zowel Hutu's als Tutsi's zijn, die worden gevisieerd om politieke redenen, met name hun werkelijke of vermeende verzet tegen de regering en de partij die aan de macht is. Sinds 2022 zijn er ook geen operaties van veiligheidstroepen of Imbonerakure geweest die specifiek gericht waren tegen Tutsi's. Bijgevolg kan de loutere vermelding van uw Tutsiafkomst, wat u betreft, geen gegronde vrees voor vervolging rechtvaardigen in geval van terugkeer naar Burundi.

Op basis van het voorgaande, moet dan ook geconcludeerd worden dat in uw hoofde geen sprake is van een gegronde vrees voor vervolging, zoals bepaald in de Vluchtelingenconventie, of het bestaan van een reëel risico op het lijden van ernstige schade, volgende de definitie van subsidiaire bescherming.

De door u overlegde documenten werpen geen ander licht op de negatieve beoordeling van uw verzoek om internationale bescherming.

Uw identiteitskaart (document 1: groene map), de gedeeltelijke kopie van uw paspoort en dat van uw dochtertje (documenten 2, 3, 16 en 17: groene map), uw geboorteakte en deze van uw kinderen (documenten 7, 8, 9 en 10) bevatten gegevens over uw identiteit en de identiteit van uw kinderen, die hier niet betwist wordt. Het uittreksel uit uw huwelijksakte (document 6: groene map) staat uw formele band met uw echtgenoot. Uw lidkaart van de CNL (document 4: groene map) en ontvangstbewijzen van uw bijdragen aan de CNL (document 14: groene map) legde u over om uw engagement voor de CNL te staven, maar aan dit engagement hecht het CGVS geen geloof omwille van hiervoor uiteengezette vaststellingen. Uw dienstattest van uw werk (document 11: groene map) en uw diploma (document 15: groene map) bevatten informatie over uw studies en uw werk, hetgeen door het CGVS niet betwist wordt. Uw rijbewijs (document 18: groene map) bewijst welke categorie van voertuigen u mag besturen. De oproepingen op uw naam (document 13: groene map) legt u over om uw vervolging in uw herkomstland te staven, maar aan uw beweerde vervolging aldaar hecht het CGVS geen geloof. De vaststellingen terzake werden hiervoor omstandig weergegeven. Op 3 maart 2025 maakte u, conform artikel 57/5Quater van de Vreemdelingenwet, opmerkingen over aan het CGVS in verband met uw persoonlijk onderhoud, maar het betreft enkel mineure aanpassingen van eigennamen die tijdens het persoonlijk onderhoud werden vermeld. Ze hebben geen betrekking of invloed op de hiervoor uiteengezette vaststellingen. De door u overlegde documenten werpen dan ook geen licht op de negatieve eindbeoordeling van onderhavig verzoek om internationale bescherming.

Ten slotte is het Commissariaat-generaal op basis van de objectieve informatie waarover het beschikt (zie COI FOCUS BURUNDI, Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays du 21 juin 2024 te raadplegen op de website https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_burundi_le_traitement_reserve_par_les_autorites_nationales_a_leurs_ressortissants_de_retour_dans_le_pays van mening dat het loutere feit dat een Burundese onderdaan in België verblijft of op doorreis is, en specifiek in de hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming, niet van dien aard is dat het aanleiding geeft tot een gegronde vrees, wat hem betreft, voor vervolging in geval van terugkeer naar Burundi.

In 2015 leidde de crisis rond de derde ambtstermijn van president Pierre Nkurunziza tot de ontheemding van honderdduizenden Burundezers naar de buurlanden. Veel politieke figuren, leden van de regerende partij, leden van de oppositie maar ook leden van het maatschappelijk middenveld en van de pers zochten hun toevlucht in westerse landen, o.a. in België. De kritische houding van België ten opzichte van de Burundese regering na de crisis van 2015 en het groot aantal dissidenten dat zijn toevlucht in België heeft gezocht, hebben de betrekkingen tussen beide landen ernstig geschaad.

Uit bovenvermelde objectieve informatie blijkt echter duidelijk dat de betrekkingen tussen beide landen zich sinds de verkiezing van president Ndayishimiye in 2020 sterk in positieve zin hebben ontwikkeld. Het aantreden in juni 2020 van de nieuwe president, die blijf geeft van meer openheid tegenover de internationale gemeenschap dan zijn voorganger, bracht een nieuwe dynamiek in de bilaterale betrekkingen tussen Burundi en België, wat resulteerde in talrijke ontmoetingen tussen Belgische en Burundese politieke hoogwaardigheidsbekleders. In 2022 hief de Europese Unie (EU) de begrotingssancties tegen de Burundese regering op en schafte gerichte sancties af tegen twee leidende figuren van het regime, waaronder generaal Gervais Ndirakobuca. Hoewel sommige bronnen aangeven dat elementen binnen het Burundese regime vijandig blijven staan tegenover België, verwelkomden de twee landen in december 2023 de normalisering van hun bilaterale betrekkingen en ondertekenden ze een nieuw bilateraal samenwerkingsprogramma ter waarde van 75 miljoen euro. Dit vijfjarenprogramma, dat in januari 2024 in werking trad, is het eerste sinds de rechtstreekse hulp aan Burundi in 2015 werd opgeschort.

Wat de betrekkingen tussen de Burundese autoriteiten en de diaspora in België betreft, wijzen verschillende bronnen erop dat president Ndayishimiye een aanpak wil volgen die enigszins verschilt van die van zijn voorganger Pierre Nkurunziza. Thans zijn de meeste inspanningen erop gericht om verschillende leden van de Burundese diaspora aan te moedigen om ofwel terug te keren naar Burundi ofwel de nationale agenda van de president te steunen en te investeren in het land. Tijdens zijn bezoeken in Brussel in 2022 en 2023 heeft president Ndayishimiye in België leden van de Burundese gemeenschap ontmoet, waaronder ook tegenstanders van het regime, waardoor de kanalen werden heropend voor een dialoog met degenen die jarenlang door de regering werden gedenigreed.

De krant Journal Iwacu meldt dat de president tijdens de zevende editie van de week van de diaspora, die in augustus 2023 plaatsvond, de leden van de Burundese diaspora opriep om zich te verenigen en hen verzekerde dat de regering hen niet langer beschouwde als "vijanden van het land".

Hoewel de bronnen anderzijds wijzen op de wens van de Burundese autoriteiten om meer controle uit te oefenen op de Burundese diaspora in België dan in andere landen zoals Frankrijk, hebben de Belgische veiligheidsdiensten de impact en de capaciteit van de Service national de renseignement burundais (SNR) in België enigszins genuanceerd, alsook zijn vermogen om alle leden van de Burundese diaspora nauwlettend in de gaten te houden. Dezelfde bron beweert echter ook dat de SNR, ondanks de beperkte toezichtmiddelen, zeker kan rekenen op een netwerk van leden van de diaspora die sympathiseren met het Burundese regime, die op die manier informatie kunnen verzamelen en zelfs de politieke activiteiten van Burundese onderdanen die actief zijn in oppositiebewegingen, in België kunnen verstoren. Deze activiteiten zijn echter vooral gericht op invloedrijke leden van oppositieorganisaties zoals de MSD.

De Belgische veiligheidsdiensten geven ook aan dat, hoewel niet kan worden uitgesloten dat Burundezen uit België sporadisch problemen kunnen ondervinden met de Burundese autoriteiten, het zeer onwaarschijnlijk is dat er een systematisch beleid is ingesteld om alle Burundezen die uit België terugkeren te intimideren, te arresteren of in het oog te houden.

Verder geven door het Commissariaat-generaal gecontacteerde bronnen aan dat Burundese onderdanen vaak heen en weer reizen tussen de twee landen.

Wat de terugkeer van Burundese onderdanen betreft vanuit België, registreerde de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) tussen 1 januari 2018 en 31 december 2023, 31 door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) georganiseerde vrijwillige terugkeren (waaronder 8 begeleide minderjarigen en 21 volwassenen die een verzoek om internationale bescherming hadden ingediend) en geen enkele gedwongen terugkeer vanaf het Belgische grondgebied sinds 2015. Anderzijds maakt de DVZ melding van 7 refoulements van Burundese onderdanen aan de grens in dezelfde periode, waaronder 3 een verzoek om internationale bescherming hadden ingediend. Twee van hen werden onder politiebegeleiding gedwongen gerepatriëerd. In dit verband zijn sommige bronnen van mening dat gedwongen repatriëring door België onder politiebegeleiding de gerepatriëerde eventueel kan blootstellen aan problemen met de Burundese autoriteiten, waaronder de SNR.

Hoewel de wet tot regeling van de migratie in Burundi, die eind 2021 werd aangenomen, illegale binnenkomst, illegaal verblijf en illegaal vertrek uit het land strafbaar stelt, heeft het Commissariaat-generaal geen enkele wetsbepaling gevonden die het vragen van internationale bescherming of een verblijf in het buitenland bestraft.

Hoewel sommige gesprekspartners van mening zijn dat de Burundese autoriteiten op de hoogte kunnen zijn van een aanvraag voor internationale bescherming, stellen de DVZ en IOM dat ze nooit de autoriteiten in het land van herkomst meedelen dat een persoon een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend.

Wat de aanwezigheid van de Burundese autoriteiten op de luchthaven van Bujumbura betreft, hoewel de gesprekspartners van het Commissariaat-generaal niet allemaal dezelfde autoriteiten noemen, waren de meesten het eens over de aanwezigheid van de politie, in het bijzonder de agenten van het Commissariat général des migrations (CGM – vroeger bekend als "Police de l'air, des frontières et des étrangers" (PAFE)), die verantwoordelijk zijn voor immigratie en emigratie en reisdocumenten controleren, en over de aanwezigheid van de SNR. Enkele afzonderlijke gesprekspartners vermelden de aanwezigheid van andere instellingen zoals de nationale politie, agenten van het presidentschap, militairen, belastingontvangers van de Office burundais des recettes en gezondheidswerkers van het Institut national de santé publique.

Eenmaal op Burundees grondgebied maakt geen van de door het Commissariaat-generaal gecontacteerde bronnen echter melding van bijzondere procedures of controles voor Burundezen die terugkeren.

Bovendien melden de internationale rapporten die het Commissariaat-generaal raadpleegde over de mensenrechtensituatie in Burundi sinds 2019, geen enkel geval van eventuele problemen die Burundese onderdanen die uit België terugkeren ondervonden bij hun terugkeer.

De IOM in Burundi heeft verklaard dat Burundese onderdanen die hebben gekozen voor vrijwillige terugkeer vanuit België en die gedurende zes maanden worden opgevolgd door de IOM, tot nu toe geen problemen hebben ondervonden. In november 2022 bevestigde ook het Ministère burundais des Affaires étrangères et de la Coopération au Développement (MAECD) aan de Belgische ambassadeur, in aanwezigheid van de IOM, dat er geen belemmeringen waren voor een ondersteuning via de programma's voor vrijwillige terugkeer en re-integratie.

Hoewel de meerderheid van de door het CGVS gecontacteerde bronnen aangeeft dat het loutere feit van doorreis of verblijf in België de Burundese onderdanen niet blootstelt aan problemen met hun autoriteiten wanneer ze terugkeren naar het land, wijzen sommige gesprekspartners er echter op dat mensen die in België om internationale bescherming hebben verzocht, en voor zover de Burundese autoriteiten hiervan op de hoogte zijn, kunnen worden gepercipieerd als opposanten of mensen die het imago van het land hebben besmeurd en dat ze hierdoor problemen riskeren met de Burundese autoriteiten. Deze gesprekspartners halen echter geen enkel concreet geval aan die hen bekend is of onder hun aandacht werd gebracht van Burundese uitgeprocedeerde verzoekers die vanuit België werden gerepatrieerd en na hun terugkeer in Burundi problemen zouden hebben ondervonden met de Burundese autoriteiten.

Daarnaast is de informatie die door de Move-coalitie (een platform van Belgische ngo's die begeleiding bieden aan migranten die in gesloten centra worden vastgehouden) werd verstrekt over twee Burundese onderdanen die werden gerepatrieerd/de toegang werden geweigerd aan de Belgische grens en die problemen zouden hebben ondervonden na hun terugkeer naar Burundi, vaag, onduidelijk en onzeker.

Wat betreft de Burundese onderdaan die in november 2022 werd gerepatrieerd, werden de weinige gegevens die ter kennis werden gebracht van het Commissariaat-generaal uiteindelijk door één van de bronnen ontkend. Bovendien komt de naam van de Burundese onderdaan nergens voor in de verschillende bronnen die het Commissariaat-generaal heeft geraadpleegd (in het bijzonder de rapporten die gepubliceerd worden door Burundese organisaties die een wekelijks of maandelijks overzicht geven van de mensenrechtenschendingen) en de Belgische diplomatieke bron verklaart dat ze hierover geen informatie heeft.

Wat de tweede Burundese onderdaan betreft, aan wie in februari 2023 de toegang tot he Belgisch grondgebied werd geweigerd, blijft de door de Move-coalitie verkregen informatie twijfelachtig daar zij voornamelijk gebaseerd is op de verklaringen van de persoon zelf. Bovendien heeft geen enkele onafhankelijke bron of uitgebreid onlineonderzoek de door het platform gerapporteerde informatie bevestigd.

Hoewel ze de regelmatige publicaties van verschillende Burundese mensenrechtenorganisaties blijft volgen, heeft CEDOCA vastgesteld dat de namen van de twee gerepatrieerde Burundese onderdanen er niet in voorkomen. Ook een zoekactie op Google eind april 2024 met de namen van deze twee personen leverde geen resultaten op.

Per slot van rekening wordt in voornoemde objectieve informatie geen enkel concreet en reëel geval gemeld van uitgeprocedeerde Burundese onderdanen die vanuit België werden gerepatrieerd en bij aankomst in Burundi problemen zouden hebben ondervonden met de Burundese autoriteiten. Het Commissariaat-generaal benadrukt dat het niet tot haar taken behoort om op een louter hypothetische basis te beslissen.

Daarentegen blijkt duidelijk uit voornoemde informatie dat Burundese onderdanen met een specifiek profiel, o.a. omwille van een bewezen band met de oppositie of het maatschappelijk middenveld, problemen kunnen ondervinden met de Burundese autoriteiten. In dit geval kan een verblijf in België als verzoeker om internationale bescherming een verzwarende factor zijn.

Het Commissariaat-generaal erkent bijgevolg dat, rekening houdend met de individuele/persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming, een internationale beschermingsstatus kan worden toegekend. Indien een Burundese verzoeker omwille van een specifiek profiel nood heeft aan bescherming zal deze hem worden toegekend.

In het licht van wat voorafgaat en na grondige analyse van de beschikbare informatie, is het Commissariaatgeneraal van mening dat het loutere feit van een verblijf in België als verzoeker om internationale bescherming niet van dien aard is dat het om het even welke Burundese onderdaan in de ogen van de Burundese autoriteiten verdacht maakt van sympathieën voor de oppositie en dat dit verblijf bijgevolg niet voor elke Burundese onderdaan een gegronde vrees voor vervolging rechtvaardigt in geval van terugkeer in Burundi.

Naast de erkenning van de vluchtelingenstatus kan aan een verzoeker om internationale bescherming de subsidiaire beschermingsstatus worden toegekend wanneer de omvang van het willekeurige geweld als gevolg van het gewapende conflict in het land van herkomst van die aard is dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat een burger die naar het desbetreffende land of, in voorkomend geval, naar de desbetreffende regio terugkeert, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico zou lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de wet van 15 december 1980.

Uit informatie in het bezit van het CGVS (zie COI Focus “Burundi: veiligheidssituatie” van 14 februari 2025 https://www.cgra.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_burundi_situation_securitaire_20250214_1.pdf of <https://www.cgra.be/fr>) blijkt dat de veiligheidssituatie in Burundi onstabiel blijft.

President Evariste Ndayishimiye, die in mei 2020 vroegtijdig aan de macht kwam na de plotselinge dood van zijn voorganger Pierre Nkurunziza, vormde een regering die uitsluitend bestond uit leden van de Conseil national pour la défense de la démocratie – Forces pour la défense de la démocratie (CNDD-FDD), onder wie verschillende “hardliners” van het regime.

Hoewel president Evariste Ndayishimiye, in tegenstelling tot zijn voorganger, sinds hij aan de macht is, tot op zekere hoogte toenadering heeft gezocht tot de internationale gemeenschap, maken verschillende bronnen melding van sterke spanningen binnen de CNDD-FDD tussen de president en de secretaris-generaal van de partij, Révérien Ndikuriyo. Laatstgenoemde, die veel radicalere standpunten inneemt ten opzichte van de internationale gemeenschap en de oppositie, lijkt de boodschap van verzoening die door president Ndayishimiye wordt uitgedragen, te willen dwarsbomen. Waarnemers maken melding van voortdurende systematische aanvallen op leden van de oppositie (of op wie als zodanig worden beschouwd) in het kader van een overheidsbeleid.

Meer dan vier jaar na de ambtsaanvaarding van president Ndayishimiye, en ondanks zijn verklaringen dat hij het rechtssysteem wil hervormen, corruptie wil bestrijden en de daders van misdrijven wil vervolgen, stellen verschillende waarnemers vast dat de mensenrechtensituatie niet aanzienlijk is verbeterd. In juli 2024 maakte de speciale rapporteur van de Verenigde Naties melding van een “inkrimping van de burgerlijke ruimte en onderdrukking van politieke tegenstanders, mediaprofessionals en mensenrechtenactivisten”.

Hoewel het overheidsgeweld minder flagrant is dan in 2015, wijzen verschillende bronnen erop dat alle structurele problemen die de VN-onderzoekscommissie had vastgesteld, nog steeds bestaan: willekeurige arrestaties van politieke tegenstanders of mensen die als zodanig worden beschouwd, foltering, gedwongen verdwijningen, buitengerechterlijke executies, seksueel geweld, beperkingen van de vrijheid van meningsuiting en schendingen van economische en sociale rechten.

De meeste schendingen vallen onder de verantwoordelijkheid van de veiligheidstroepen, de Service national des renseignements (SNR) en de Imbonerakure, die over het algemeen straffeloos optreden. Het Initiative pour les droits humains au Burundi (IDHB) meldt een toenemende militarisering en een geleidelijke formalisering van de rol van de Imbonerakure in veiligheidsoperaties.

De slachtoffers van het geweld zijn voornamelijk activisten van de oppositiepartij, het Congrès national pour la liberté (CNL), en personen die verdacht worden van samenwerking met gewapende groepen. Activisten van andere oppositiepartijen en personen zonder politieke banden die weigeren zich aan te sluiten bij de regeringspartij of die kritiek hebben op de manier waarop het land wordt bestuurd, worden ook geviséerd. De VN-onderzoekscommissie verklaarde in 2017 dat, hoewel de etnische afkomst van de slachtoffers een verzwarende factor kan zijn voor de daders van de schendingen, zij niet in de eerste plaats wegens hun etniciteit werden geviséerd.

De ruimte voor het maatschappelijk middenveld en de media blijft beperkt. In 2023 en 2024 deden zich nieuwe gevallen van intimidatie, arrestaties en veroordelingen van mensenrechtenactivisten en journalisten voor. Veel activisten en journalisten blijven in ballingschap.

Het IDHB en de speciale rapporteur van de Verenigde Naties erkennen dat de schendingen door overheidsmedewerkers sinds 2022 zijn afgenomen. Deze bronnen maken melding van een “schijnbare rust”. Het aantal gewelddadige incidenten en slachtoffers, met name burgerslachtoffers, dat werd geregistreerd door het Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) in 2023 en 2024, is aanzienlijk lager dan in voorgaande jaren, hoewel ACLED in 2024 een lichte stijging van het aantal incidenten en burgerslachtoffers in vergelijking met 2023 noteert. De Ligue Iteka claimt daarentegen een veel hoger aantal slachtoffers dan ACLED. Het aantal slachtoffers dat Ligue Iteka registreerde, omvat ook slachtoffers van niet-politieke misdrijven.

Net als in voorgaande jaren zijn de meest voorkomende vormen van geweld, in volgorde van belangrijkheid, aanvallen op burgers, gewapende confrontaties gevolgd door granaatontploffingen.

Volgens gegevens van ACLED is Cibitoke de provincie die het meest getroffen werd door geweld in 2023 en 2024. Cibitoke had zowel het hoogste aantal geweldincidenten (21 %) als het hoogste aantal slachtoffers (44 %). Deze provincie aan de grens met de Democratische Republiek Congo (DRC) in het noordwesten van het land omvat een deel van het Kibirawoud, een bolwerk van gewapende groepen die voornamelijk bestaan uit Rwandese rebellen.

Merk op dat er in 2024 in het noordwesten van het land weinig gewapende conflicten tussen de Burundese strijdkrachten en Rwandeessprekende gewapende groepen werden geregistreerd. Bovendien waren deze gewapende conflicten bijzonder doelgericht en beperkt tot grensgebieden.

Eind 2023 en begin 2024 eisten de Burundese rebellen van de RED Tabara verschillende gerichte en strategische aanvallen (geleidingsantenne, brug, militaire positie...) op in gemeenten die grenzen aan de DRC. Eind april en begin mei 2024 vonden verschillende granaataanvallen plaats in Bujumbura (bar, parking...).

Eind 2024 boden de buurlanden onderdak aan ongeveer 318.000 Burundese vluchtelingen en asielzoekers. Hoewel sinds 2017 254.000 vluchtelingen met UNHCR-bijstand naar Burundi zijn teruggekeerd, is deze terugkeerbeweging sinds 2022 minder intensief geworden. De terugkeer naar vaak berooide en kwetsbare gemeenschappen, moeilijke toegang tot bestaansmiddelen en basisdiensten en, in sommige gevallen, veiligheids- en toezichtproblemen beïnvloeden de re-integratie. Sommige gerepatrieerden gingen opnieuw in ballingschap, ondanks de slechte levensomstandigheden en de onveiligheid in de kampen.

Volgens verschillende bronnen blijft de economische situatie verslechteren en OCHA beweert dat de gevolgen van deze verslechtering rampzalig zijn voor de humanitaire situatie.

Uit de voormelde informatie blijkt duidelijk dat veel van de gewelddadige incidenten in Burundi doelgericht blijven, aangezien ze voornamelijk politiek van aard zijn. Bovendien zijn de meeste waarnemers het er nog altijd over eens dat de crisis vooral politiek van aard is. Deze incidenten eisen ook minder slachtoffers dan in de beginjaren van de crisis.

Bijgevolg dient te worden geconcludeerd dat de situatie in Burundi geen situatie is van willekeurig geweld in het kader van een binnenlands gewapend conflict in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de wet van 15 december 1980.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.”

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Het verzoekschrift

2.1.1. In een enig middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 1, A (2) van het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 en goedgekeurd bij wet van 26 juni 1953 (hierna: het Verdrag van Genève), van de artikelen 48/2, 48/3, 48/4 en 48/6 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf,

de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de materiële motiveringsplicht en van “*de plicht tot voorzichtigheid en zorgvuldigheid*”. Zij is tevens van mening dat er een kennelijke beoordelingsfout werd gemaakt en dat zij het voordeel van de twijfel dient te krijgen.

Wat betreft de vaststelling in de bestreden beslissing dat de door haar neergelegde lidkaart van de oppositiepartij *Congrès national pour la liberté* (hierna: CNL) vals is, is de verzoekende partij van oordeel dat haar geen enkele schuld treft. Zij betoogt, onder verwijzing naar haar verklaringen, dat zij nooit enige twijfel heeft gehad over de authenticiteit van deze kaart. Het feit dat zij slechts 500 in plaats van 1000 Burundese frank heeft betaald voor deze kaart, versterkt volgens haar de hypothese dat zij werd opgelicht. Zij stelt dat zij vertrouwen had in de persoon die haar de kaart overhandigd heeft en dat zij in staat is om aan te geven om wie het gaat, waarbij zij citeert uit de notities van haar persoonlijk onderhoud (p. 10). Ze stelt verder dat zij niet de bedoeling had om de Belgische autoriteiten te misleiden en meent dat haar het voordeel van de twijfel moet worden toegekend.

Waar de verwerende partij in de bestreden beslissing wijst op haar oppervlakkige en vage verklaringen over de enige meeting van de CNL waaraan zij zou deelgenomen hebben, laat de verzoekende partij gelden dat de verwerende partij haar verklaringen niet in twijfel trekt en dat de door haar verstrekte informatie volledig in overeenstemming met de werkelijkheid is. Ze stelt dat de verwerende partij benadrukt dat ze niet weet of Agathon Rwasa aanwezig was, terwijl ze wel weet welke andere personen aanwezig waren en deze informatie door de verwerende partij onvermeld wordt gelaten. Ze voert verder, onder verwijzing naar de notities van haar persoonlijk onderhoud (p. 11-12), aan dat ze “*zeer natuurlijk en ontspannen*” is in haar antwoorden en geen enkele twijfel heeft over de locatie van de meeting. Het lijkt er volgens haar op dat de angst om zich te vergissen haar weerhouden heeft om meer te vertellen.

Verder volhardt de verzoekende partij in haar verklaringen dat er een lokale permanentie van de partij was in Musaga. Zij meent dat de verwerende partij een manifeste beoordelingsfout maakt door de lokale en nationale permanenties te verwarren.

De verzoekende partij acht verder het feit dat haar CNL-kaart niet in beslag werd genomen tijdens de huiszoeking op 25 augustus 2022 niet verrassend, aangezien de Imbonerakure meestal opereren zonder bewijs en zij dit bewijs niet nodig hebben om haar te vervolgen. Ter staving verwijst de verzoekende partij naar de bevindingen vermeld in de COI Focus “*Burundi. Situation sécuritaire*” van 14 februari 2025. Zij wijst in dit verband op het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partij betwist tevens dat haar vertrek uit Burundi probleemloos zou zijn verlopen. Zij wijst erop dat uit de notities van haar persoonlijk onderhoud (p. 7) blijkt dat zij hulp heeft ontvangen, zowel voor het verkrijgen van de paspoorten als voor het doorstaan van de controles. Zij meent dat de verwerende partij een beoordelingsfout heeft gemaakt, aangezien haar relaas “*nauwkeurig, gedetailleerd en meer dan waarschijnlijk*” is.

Aangaande haar etnische afkomst als Tutsi betoogt de verzoekende partij dat dit in de COI Focus “*Burundi, Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*” van juni 2024 wordt aangeduid als een risicofactor voor personen die naar Burundi terugkeren.

De verzoekende partij betoogt vervolgens, onder verwijzing naar voormelde COI Focus van juni 2024, dat hoewel de betrekkingen tussen België en Burundi sinds 2015 enigszins zijn verbeterd, de uitspraken van de Burundese autoriteiten jegens België nooit zijn ingetrokken, dat de bezoeken tussen Belgische en Burundese autoriteiten niet bewijzen dat er een perfecte verstandhouding tussen beide landen bestaat, dat het duidelijk is dat “*de documentatieagenten van Burundi deze informatie en hun wantrouwen tegenover de verzoekster hebben doorgegeven aan hun afdeling in België*”, dat het aantal vrijwillig vanuit België teruggekeerde Burundezen niet significant is en niet getuigt van een goed verloop van de terugkeer, dat er volgens de DVZ geen gedwongen verwijderingen van het Belgische grondgebied naar Burundi hebben plaatsgevonden tussen 2015 en eind februari 2024 en dat de in de COI opgenomen vele getuigenissen over de behandeling van Burundese onderdanen bij terugkeer naar Burundi na een verzoek om internationale bescherming in België door de verwerende partij zijn genegeerd. Volgens de verzoekende partij heeft de verwerende partij voormelde COI Focus van juni 2024 verkeerd geïnterpreteerd en zodoende “*het algemene principe van vertrouwen in een besluit*”, zoals verstaan door het Hof van Cassatie, geschonden.

Wat de veiligheidssituatie in Burundi betreft, citeert de verzoekende partij uitvoerig uit de COI Focus *'Burundi. Situation sécuritaire'* van 14 februari 2025 om te besluiten dat het niet opgaat te beweren dat de gewelddadige incidenten in Burundi uitsluitend "gericht" en "voornamelijk politiek" van aard zijn, aangezien de algemene politieke onderdrukking een breed scala van de bevolking raakt. In dit verband herinnert de verzoekende partij eraan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) in verschillende arresten gewezen heeft op de uiterste voorzichtigheid waarmee de bevoegde autoriteiten asielaanvragen van personen uit Burundi dienen te onderzoeken. Zij acht de vaststellingen gedaan in de vernoemde arresten *mutatis mutandis* van toepassing op de onderhavige zaak. Het enkele feit dat zij in België verbleef in haar hoedanigheid van asielzoeker, maakt dat zij verdacht wordt van sympathieën voor de oppositie, aldus de verzoekende partij, die toevoegt dat deze vermoedens alleen maar versterkt zullen worden door haar specifieke profiel als Tutsi.

2.1.2. De verzoekende partij vraagt de Raad in hoofdorde om haar als vluchteling te erkennen, in ondergeschikte orde om de bestreden beslissing te vernietigen en in meer ondergeschikte orde om haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen.

2.1.3. Als bijlage aan het verzoekschrift voegt de verzoekende partij geen nieuwe stavingstukken.

2.2. Nieuwe elementen

2.2.1. Op 12 september 2025 legt de verwerende partij overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet bij de Raad een aanvullende nota neer waarbij zij een kopie voegt van de nota *"Burundi. Situation sécuritaire"* van Cedoca¹ van 11 september 2025 en van de nota *"Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays"* van Cedoca van 11 september 2025.

2.2.2. Ter terechtzitting legt de verzoekende partij overeenkomstig voormeld artikel van de Vreemdelingenwet bij de Raad een eerste aanvullende nota neer waarbij zij een kopie van het rapport *"Un laissez-passer de retour qui ne passe pas. Rapport du FOCODE sur les représailles et les violences orchestrées contre les Burundais de retour d'exil"* van FOCODE van maart 2025 voegt.

2.2.3. Ter terechtzitting legt de verzoekende partij overeenkomstig voormeld artikel van de Vreemdelingenwet bij de Raad een tweede aanvullende nota neer waarbij zij, blijkens de inventaris, volgende nieuwe stavingstukken voegt:

1. Bewijzen van lidmaatschap en deelname aan de CNL-partij ;
2. Betaling van contributies als lid ;
3. Aanwezigheid op het evenement georganiseerd door FOCODE ;
4. Medisch attest van haar echtgenoot."

2.3. Juridisch kader voor het onderzoek van de gegrondheid van het beroep

2.3.1. Bevoegdheid

Inzake beroepen tegen de beslissingen van de adviseur van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoekende partij daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

¹ Cedoca is de onderzoeksdienst van het CGVS voor informatie over de herkomstlanden (COI) van verzoekers om internationale bescherming. Deze dienst bestaat uit gespecialiseerde onderzoekers die COI verzamelen en analyseren en COI-rapporten opstellen volgens de *Common EU Guidelines for Processing Country of Origin Information (COI)* (2008) en volgens Cedoca's interne methodologie voor de redactie van COI-producten (<https://www.cgvs.be/nl/landeninfo/over-cedoca>).

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de adviseur van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: de richtlijn 2011/95/EU) moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking) (hierna: de richtlijn 2013/32/EU). Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc* onderzoek die voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

Op grond van artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet wordt het verzoek om internationale bescherming hierna bij voorrang onderzocht in het kader van het Verdrag van Genève, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet. De Raad moet daarbij een gemotiveerd arrest vellen dat aangeeft om welke redenen de verzoekende partij al dan niet voldoet aan de criteria zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

2.3.2. Bewijslast en samenwerkingsplicht

Het wettelijke kader omtrent de bewijslast wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid van de richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte ‘beoordeling van feiten en omstandigheden’ in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, eerste lid van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die beperkt is tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, *M.M.*, pt. 64-70).

De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, onder meer, rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast, alsook met de door de verzoeker overgelegde documenten en afgelegde verklaringen. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met de individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in dezen evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staakt met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

- a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;*
- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;*
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;*
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;*
- e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan."*

2.4. Formele motivering van de bestreden beslissing

De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen hebben tot doel de burger in kennis te stellen van de redenen waarom de administratieve overheid de beslissing heeft genomen, zodat kan worden beoordeeld of er aanleiding toe bestaat de beroepen in te stellen waarover hij beschikt. De motieven van de bestreden beslissing kunnen echter op eenvoudige wijze in die beslissing worden gelezen zodat de verzoekende partij er kennis van heeft kunnen nemen en heeft kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissing aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover zij in rechte beschikt. Daarmee is aan de voornaamste doelstelling van de formele motiveringsplicht voldaan. De verzoekende partij maakt niet duidelijk op welk punt deze motivering haar niet in staat zou stellen te begrijpen op grond van welke juridische en feitelijke gegevens de bestreden beslissing is genomen derwijze dat niet voldaan zou zijn aan het hiervoor uiteengezette doel van de formele motiveringsplicht.

2.5. Beoordeling in het licht van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet

2.5.1. Artikel 48/3, § 1 van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

"De vluchtelingenstatus wordt toegekend aan de vreemdeling die voldoet aan de voorwaarden van artikel 1 van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen dat op 28 juli 1951 te Genève tot stand is gekomen, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967."

Dit artikel verwijst naar artikel 1 van het Verdrag van Genève. Luidens artikel 1, A (2) van dit verdrag is een vluchteling elke persoon *"die (...) uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en die de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil inroepen, of die, indien hij geen nationaliteit bezit en verblijft buiten het land waar hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, daarheen, niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren."*

2.5.2. De verzoekende partij verklaart dat zij haar land van herkomst, Burundi, in 2022 verlaten heeft naar aanleiding van problemen met de autoriteiten en de Imbonerakure ten gevolge van haar engagement, vanaf juni 2019, voor de CNL.

2.5.2.1. De verwerende partij benadrukt in de bestreden beslissing terecht, en de verzoekende partij betwist niet, dat het vermeende politieke engagement van de verzoekende partij voor de CNL centraal staat in haar relaas en, blijkens haar verklaringen, de belangrijkste reden was voor de Burundese autoriteiten en de Imbonerakure om haar te viseren.

2.5.2.2. Ter staving van haar engagement voor de CNL heeft de verzoekende partij tijdens de administratieve procedure haar lidkaart en enkele ontvangstbewijzen van haar financiële bijdragen aan de partij neergelegd (administratief dossier (hierna: AD), stuk 5, 'Documenten', nrs. 4 en 14).

Wat de lidkaart van de CNL betreft, merkt de verwerende partij in de bestreden beslissing op dat dit stuk na onderzoek vals blijkt te zijn en dat de verklaringen van de verzoekende partij hierover niet overeenkomen met informatie die werd toegevoegd aan het administratief dossier. De verwerende partij licht dit als volgt toe:

"Immers, de door u overlegde originele lidkaart (document 4: lidkaart CNL) werd op haar authenticiteit onderzocht door CEDOCA, de researchafdeling van het CGVS, en de weerslag van dit onderzoek is terug te vinden in het administratief dossier (zie COI Case BDI2025-004: blauwe map). De conclusie van het onderzoek door CEDOCA is duidelijk en ondubbelzinnig: de door u overlegde CNL-lidkaart is vals. In casu werd vastgesteld dat meerdere vormvoorwaarden niet overeenstemmen met de informatie waarover het CGVS beschikt, waar het gaat over authentieke lidkaarten. Zo is de door u overlegde lidkaart opvallend kleiner qua formaat, draagt zij op de voorkant een rood in plaats van geel lidmaatschapsnummer en staat de "20" van het in te vullen jaartal ("19") niet uiterst rechts op de voorkant van de kaart. De achterzijde van uw lidkaart bevat een kleurenkopie van een stempel en de daarin vervatte handtekening. Er bestaat bijgevolg geen enkele twijfel over de authenticiteit van het betreffende document: de lidkaart is nagemaakt en dus vals. U werd geconfronteerd met deze beoordeling door het CGVS, maar u houdt vol dat de lidkaart officieel en authentiek was (CGVS, p.11), maar daarmee geeft u geen enkele plausibele verklaring voor de gedane vaststellingen in uw nadeel en blijft de vaststelling van het CGVS bijgevolg overeind.

Uit de hiervoor aangehaalde informatie, blijkt dat de CNL-lidkaarten 1.000 Burundese Francs kostten en dat ze uitsluitend door Agathon Rwasa ondertekend werden. U verklaarde eerst dat u niks moest betalen voor de lidkaart, om vervolgens te corrigeren en te beweren dat ze u 500 Francs kostte (CGVS, p.10-11). Bij confrontatie hield u vol dat u 500 Francs betaalde en dat de prijs (intussen) misschien verhoogd werd (CGVS, p.11), maar in dit verband moet worden opgemerkt dat er al geruime tijd geen CNL-lidkaarten meer uitgereikt worden, waardoor uw verklaring geen steek houdt. Op de vraag wie de lidkaarten tekent, repliceerde u (CGVS, p.11) dat u niet zeker bent of ze door een zekere Nkeshimana getekend worden. Geconfronteerd met de informatie dat ze enkel door Rwasa ondertekend worden, antwoordde u enkel dat u weinig details kent als "gewoon lid" (CGVS, p.11). Uw verklaringen stemmen hoedanook niet overeen met de informatie van het CGVS en ondermijnen verder uw geloofwaardigheid."

De suggestie in het verzoekschrift dat de verzoekende partij misleid is door de persoon die haar de lidkaart overhandigd heeft kan niet overtuigen. De verzoekende partij geeft in haar verzoekschrift aan dat zij vertrouwen had in de persoon die haar de kaart overhandigd heeft en dat zij in staat is aan te geven om wie het gaat, waarbij zij verwijst naar haar verklaringen volgens dewelke zij gesensibiliseerd werd om lid te worden van de partij door een vriend, die zelf lid is van de CNL en momenteel zelfs voorzitter is van de CNL in Musaga. Zij verklaarde tevens dat zij haar lidkaart heeft afgehaald op de permanentie van de partij in Musaga (AD, stuk 4, 'Bijkomende informatie', notities van het persoonlijk onderhoud (hierna: NPO), p. 10). Er kan redelijkerwijs niet worden ingezien welk belang een vriend van de verzoekende partij, die als lid een hoge positie binnen de partij ambieert, erbij heeft om haar te misleiden door een valse lidkaart uit te reiken. Dat de verzoekende partij naar eigen zeggen 500 Burundese frank voor haar kaart zou hebben betaald in plaats van de 1000 Burundese frank die hiervoor volgens de beschikbare objectieve informatie dient te worden neergeteld, wijst er geenszins op dat zij werd opgelicht, aangezien in dat geval mag worden verwacht dat minstens de gangbare prijs wordt gevraagd.

De door de verzoekende partij neergelegde ontvangstbewijzen van bijdragen die zij aan de CNL zou hebben betaald blijken geen originele stukken maar fotokopieën te zijn. Aan gemakkelijk door knip- en plakwerk te fabriceren fotokopieën kan evenwel slechts een beperkte bewijswaarde worden verleend (cf. RvS 25 juni 2004, nr. 133.135). Het gaat om voorgedrukte formulieren waarop enkele gegevens, waaronder de naam van de verzoekende partij en de datum, met balpen zijn ingevuld. Als dusdanig bieden deze documenten geen enkele garantie qua authenticiteit, aangezien ze eender wanneer door eender wie kunnen zijn opgemaakt.

Ter terechtzitting van 16 september 2025 legt de verzoekende partij een aanvullende nota neer waarbij zij nog enkele stukken voegt ter staving van haar financiële en sociale betrokkenheid bij de CNL alsook haar deelname aan een manifestatie van FOCODE. De vaststelling dat de verzoekende partij op de dag van de zitting in het kader van onderhavig beroep plots op de proppen komt met stukken die haar actieve betrokkenheid bij de CNL in België moeten aantonen klemmt met haar verklaring tijdens het persoonlijk onderhoud van 14 februari 2025, toen zij reeds meer dan twee jaar in België verbleef, dat het haar nog niet gelukt was om in contact te komen met de partij en haar vertegenwoordiger in België (NPO, p. 10). De bewijzen van betaling van het lidgeld (rechtsplegingsdossier, stuk 16, aanvullende nota verzoekende partij van 16 september 2025, stuk 2) betreffen foto's van handgeschreven briefjes, schijnbaar ondertekend of geparafeerd door voormelde vertegenwoordiger van de partij. Dergelijke foto's bieden omwille van mogelijke manipulatie geen enkele garantie over de authenticiteit van hetgeen erop te zien is. Bovendien blijkt één van de bijgebrachte bewijzen te dateren van december 2024, wat niet strookt met de verklaringen die de verzoekende partij twee maanden later op het CGVS heeft afgelegd volgens dewelke zij toen nog geen contact had gehad met de partij of haar vertegenwoordiger. Verder kan aan de bijgebrachte schermafbeeldingen van, respectievelijk, een bericht van voormelde vertegenwoordiger van de CNL waarin de verzoekende partij vermeld wordt als één van de leden van een delegatie die zal deelnemen aan een conferentie in Herstal georganiseerd door FOCODE op 30 augustus 2025, en een online groep van de CNL waaraan de verzoekende partij schijnbaar werd toegevoegd door voormelde vertegenwoordiger (rechtsplegingsdossier, stuk 16, aanvullende nota verzoekende partij van 16 september 2025, stuk 1), slechts een beperkte bewijswaarde worden toegekend, gelet op de manipuleerbaarheid van dergelijke afbeeldingen. De foto's die de aanwezigheid van de verzoekende partij op het evenement van FOCODE moeten aantonen (rechtsplegingsdossier, stuk 16, aanvullende nota verzoekende partij van 16 september 2025, stuk 3) bevatten geen enkele objectieve aanwijzing met betrekking tot de plaats waar, het tijdstip waarop of de omstandigheden waarin zij werden genomen en kunnen door mogelijke inscenering van locatie en omstandigheden geen garantie bieden over de authenticiteit van wat wordt afgebeeld. Wat betreft het door de verzoekende partij bijgebrachte medisch attest van haar echtgenoot (rechtsplegingsdossier, stuk 16, aanvullende nota verzoekende partij van 16 september 2025, stuk 4), is het de Raad niet duidelijk wat zij hiermee wenst aan te tonen. Zij verschaft hieromtrent ook geen verdere toelichting in haar aanvullende nota.

De stukken die de verzoekende partij doorheen de procedure heeft neergelegd ter staving van haar lidmaatschap van, en haar engagement voor, de CNL bezitten omwille van de hoger aangehaalde redenen geen of onvoldoende bewijswaarde om aan dit kernelement van haar relaas in deze stand van zaken zonder meer geloof te kunnen hechten. Bijgevolg moet, overeenkomstig artikel 48/6 van de Vreemdelingenwet, worden nagegaan of de verklaringen van de verzoekende partij voldoende consistent, gedetailleerd, specifiek en aannemelijk zijn, opdat haar voorgehouden banden met de CNL, in het licht van de relevante informatie in verband met haar land van herkomst en in samenhang met de voorgelegde stukken, als geloofwaardig kunnen worden beschouwd en kunnen doen blijken van een gegronde vrees voor vervolging in hoofde van de verzoekende partij.

2.5.2.3. Te dezen wijst de verwerende partij in de bestreden beslissing op volgende vaststellingen die afbreuk doen aan de geloofwaardigheid van de verklaringen van de verzoekende partij met betrekking tot haar vermeende lidmaatschap van de CNL:

“Zo bleek u onaannemelijk weinig op de hoogte van de enige meeting van de CNL waar u, blijkens uw verklaringen (CGVS, p.10), aan deelnam. U verklaarde dat de betreffende meeting plaats vond in mei 2020, meer bepaald in Tempête, Avenue du Large, in de buurt van Kabondo (CGVS, p.11). Op de eerste vraag hoeveel mensen op de meeting aanwezig waren, antwoordde u (CGVS, p.11) dat er heel veel volk was. Op de daaropvolgende vraag, om toch enige grootorde van het aantal aanwezigen te geven, repliceerde u laconiek dat u ze – de aanwezigen – niet had geteld (CGVS, p.12). Pas daarna, noemt u een getal: misschien wel 800 of 1000 (CGVS, p.12). Even later werd u gevraagd wat u kon vertellen over de meeting. U verklaart dat er veel volk was, dat er werd gezongen en gedanst en dat het er vrolijk aan toe ging (CGVS, p.12). Omdat dergelijke beschrijving uitermate vaag is en van toepassing kan zijn op meerdere soorten van (massa)bijeenkomsten, werd u gevraagd wat u nog meer over de meeting kon vertellen, maar daarop antwoordde u vreemd genoeg “niks” (CGVS, p.12).

Geconfronteerd met de vaststelling dat uw verklaringen terzake wel erg oppervlakkig zijn, geeft u dan toch iets meer informatie (CGVS, p.12), maar op de vraag wie destijds secretaris-generaal was, beweert u zich dit niet te herinneren (CGVS, p.12). Nog enige tijd later tijdens het persoonlijk onderhoud, werd u de vraag gesteld of Agathon Rwasa, sinds jaar en dag hét boegbeeld van de CNL, aanwezig was en hij er, desgevallend, een toespraak hield (CGVS, p.13), maar ook hier blijft u onaannemelijk op de vlakte in uw antwoord; u besluit dat u er niks met zekerheid over durft te zeggen (CGVS, p.13).

Dergelijke verklaringen zijn dermate algemeen, vaag en ontwijkend, dat ze afbreuk doen aan uw geloofwaardigheid. Nog afgezien van de vaststelling dat u uiterst vaag bleef over aspecten van de betreffende meeting, is het toch zeer bevreemdend dat u, aanhanger van de CNL, zich zelfs niet meer duidelijk kunt herinneren of het boegbeeld van de partij, Agathon Rwasa, aanwezig was en er een toespraak hield. Niet alleen mocht verwacht worden dat u hieromtrent snel en stellig zou kunnen antwoorden, maar ook, indien hij een toespraak hield, minstens iets kon vertellen over de inhoud daarvan. De vaststelling dat u dermate vaag blijft in uw verklaringen over de enige meeting van de partij waarmee u geaffilieerd was, ondergraaft verder de geloofwaardigheid van uw beweerde banden met en betrokkenheid bij de CNL.

U was verder niet op de hoogte over de locatie van de vestigingen van de CNL en de locatie van evenementen in 2022, nota bene in het jaar dat u uw herkomstland ontvluchtte.

Op de vraag waar de permanentie van de CNL gevestigd was (CGVS, p.5), repliceert u dat er een permanentie in Musaga was, meer bepaald in de 2e Avenue, in een klein gebouw. De permanentie in Musaga sloot de deuren na een meeting in 2020, maar preciezer weet u het niet meer (CGVS, p.5). Er werd u ook gevraagd welke viering van of bij de CNL er plaats vond in 2022 en wat de locatie was, maar u weet daar niks over; als “gewoon” lid kreeg u niet alle informatie (CGVS, p.6). Waar de CNL de Internationale Vrouwendag vierde, weet u evenmin (CGVS, p.6). Welnu, uit informatie waarover het CGVS beschikt, en waarvan een kopie aan het administratief dossier werd toegevoegd (COI Focus: BURUNDI: Permanence nationale du CNL: zie blauwe map), blijkt dat sinds 2019 één permanentie actief was in Mutanga Nord (Commune Ntahangwa, zone Gihosha, Quartier Mutanga Nord, Avenue Nyarugongo No.61) en een andere sinds februari 2022 in Ngagara (Commune Ntahangwa, zone Ngagara, Avenue SODECO No.12). Op 22 februari 2022 werd op die laatste locatie de driejarige verjaardag van de partij gevierd en in april 2022 de Internationale Vrouwendag. U alludeerde in uw verklaringen geenszins op deze evenementen van de CNL. Uw verklaringen stemmen bijgevolg niet overeen met de informatie van het CGVS en ondergraven verder uw geloofwaardigheid in verband met uw affiliatie met de CNL.”

De verzoekende partij kan niet worden bijgetreden waar zij in haar verzoekschrift poneert dat “de verwerende partij de verklaringen van de verzoekster niet in twijfel trekt”. Uit de lezing van bovenstaande motieven van de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij wel degelijk in twijfel trekt dat de verzoekende partij daadwerkelijk deelgenomen heeft aan de desbetreffende bijeenkomst van de CNL, nu het niet aannemelijk is dat (i) haar verklaringen hierover uiterst vaag, ontwijkend en oppervlakkig blijven, (ii) zij zich niet kan herinneren wie destijds secretaris-generaal van de partij was, en (iii) zij zich evenmin kan herinneren of Agathon Rwasa, hét boegbeeld van de partij, daar aanwezig was en er een toespraak hield. Dat alle door haar verstrekte informatie, zoals met betrekking tot de locatie van de bijeenkomst en de andere aanwezige personen, volgens haar volledig in overeenstemming is met de werkelijkheid – overigens een blote bewering die de verzoekende partij op generlei wijze staft –, doet aan deze pertinente vaststellingen geen afbreuk. Bovendien rust op de commissaris-generaal c.q. haar adviseur geenszins de verplichting om in de motivering van haar beslissingen alle elementen in het voordeel en in het nadeel van de verzoeker om internationale bescherming op te nemen. De verzoekende partij kan verder niet overtuigen waar zij aanvoert dat “de angst om zich te vergissen” haar ervan weerhouden heeft om meer te vertellen. Indien zij daadwerkelijk persoonlijk aanwezig was op deze meeting, mag redelijkerwijs worden aangenomen dat zij zich herinnert of het boegbeeld van de partij er toen gespeecht heeft. Bovendien werd de verzoekende partij tijdens haar persoonlijk onderhoud de kans geboden om spontane verklaringen af te leggen over de meeting, doch beperkte zij zich tot algemeenheden. Aangespoord om meer te vertellen, vermeldde zij de aanwezigheid van de ondervoorzitter van de partij, hoewel zij ook daar niet zeker van was (NPO, p. 12).

De verzoekende partij voert in haar verzoekschrift verder louter *post factum* aan dat de permanentie waarnaar zij tijdens haar persoonlijk onderhoud verwees een lokale permanentie betrof. Zij werd tijdens haar persoonlijk onderhoud gevraagd naar de locatie van de permanentie van de CNL en antwoordde dat er een permanentie was in Musaga, zonder evenwel te specificeren dat dit een lokale en geen nationale permanentie was (NPO, p. 5). De verzoekende partij betwist geenszins de objectieve informatie toegevoegd aan het administratief dossier waaruit blijkt dat sinds 2019 één nationale permanentie actief was in Mutanga Nord en sinds februari 2022 een andere in Ngagara (AD, stuk 6, ‘Landeninformatie’, COI Focus “Burundi. Permanence nationale du CNL” van 15 december 2023). Gelet op de aanwezigheid, sinds februari 2022, van twee nationale permanenties van de partij op het grondgebied van Bujumbura, kan het niet overtuigen dat in dezelfde stad daarnaast ook nog lokale permanenties actief zouden zijn. Minstens mag van de verzoekende partij worden verwacht dat zij haar loutere beweringen in dit verband staft met objectieve gegevens, waartoe zij in gebreke blijft.

Het betoog van de verzoekende partij is niet van aard de hoger gedane vaststellingen van de verwerende partij te weerleggen of in een ander daglicht te plaatsen.

Aldus blijft de verzoekende partij in gebreke haar voorgehouden engagement voor de CNL *in concreto* aannemelijk te maken, waardoor logischerwijze ook geen geloof kan worden gehecht aan de problemen die zij als gevolg daarvan met de Burundese autoriteiten en de Imbonerakure zou hebben gekend voorafgaand aan haar vertrek uit Burundi.

2.5.2.4. De geloofwaardigheid van deze problemen – en van de vrees die de verzoekende partij daaraan verbindt – wordt tevens ondermijnd door een opvallende inconsistentie in het relaas, waaromtrent in de bestreden beslissing volgende toelichting wordt gegeven:

“U maakte reeds bij de DVZ gewag van een huiszoeking op 25 augustus 2022, waarbij uw lidkaart van de CNL werd aangetroffen door Imbonerakure en de politie (CGVS-vragenlijst, vraag 3.1., dd.18.07.2024). Tijdens uw persoonlijk onderhoud op het CGVS, had u het opnieuw over een huiszoeking waarbij uw lidkaart van de CNL werd aangetroffen (CGVS, p.8). U voegde hier aan toe dat de personen die de huiszoeking deden, zeiden dat ze, met uw lidkaart van de CNL, het bewijs hadden gevonden dat u samenwerkte met de vijanden van het land en met rebellen (CGVS, p.8). U legde nochtans het origineel van de betreffende lidkaart voor (zie document 4: groene map). Welnu, het is allerm minst logisch dat autoriteiten, die bij een huiszoeking een voor u uiterst bezwarend document aantreffen, dit document niet in beslag namen en het bij u zouden hebben achtergelaten. De inbeslagname van uw CNL-lidkaart door de autoriteiten had voor deze laatste een cruciaal bewijsstuk kunnen zijn in een latere strafrechtelijke procedure jegens u, omwille van uw vermeende banden met rebellen en/of landverraders. Dat uw vervolgers een dergelijk cruciaal bewijsstuk ongemoeid en bij u achterlieten, is niet logisch en bijgevolg ook ongeloofwaardig te noemen.”

De verwijzing in het verzoekschrift naar de bevinding in de COI Focus “Burundi. Situation sécuritaire” van Cedoca van 14 februari 2025 dat de Imbonerakure personen viseren die zij ervan verdenken, vaak zonder bewijs, dat ze de oppositie steunen of weigeren zich aan te sluiten bij de partij die aan de macht is, doet niets af aan de vaststelling *in casu*, op grond van de verklaringen van de verzoekende partij en de door haar voorgelegde documenten, dat zij volgend op de huiszoeking van 25 augustus 2022 door de gerechtelijke politie zou zijn opgeroepen zich te melden in het kader van een gerechtelijk onderzoek. In zoverre hieruit de intentie van de autoriteiten blijkt om haar via formele weg strafrechtelijk te vervolgen, is het niet logisch dat de politie bij haar cruciaal bewijsmateriaal aantreft doch dit niet in beslag neemt. De verzoekende partij brengt geen valabele argumenten aan die deze inconsistentie in haar relaas kunnen opheffen of verklaren.

Voorts merkt de verwerende partij in de bestreden beslissing met reden op dat de door de verzoekende partij voorgelegde documenten, alsook haar legaal vertrek uit haar land van herkomst, niet te rijmen zijn met een vrees voor vervolging door haar autoriteiten:

“U legde meerdere door de Burundese autoriteiten afgeleverde documenten over: een duplicaat van uw identiteitskaart, afgeleverd op 28.07.2021 (document 1: groene map), de eerste pagina van uw paspoort, dat werd afgeleverd op 29.04.2022 (document 2: groene map) en de eerste pagina van het paspoort van uw meegereisde dochter, afgeleverd op 24.09.2022 (document 3: groene map), nota bene één maand na de laatste huiszoeking in uw woonst en verder uittreksels uit uw huwelijksakte (document 6: groene map), uw geboorteakte (document 10: groene map) en de geboorteaktes van uw dochter (document 7: groene map) en zonen (documenten 8 en 9: groene map). U gebruikte het paspoort om legaal uw land te verlaten: het paspoort werd op de luchthaven van Bujumbura afgestempeld (CGVS, p.7), al suggereerde u, zij het nogal vaag en ontwijkend, dat uw oom met personeel op de luchthaven had onderhandeld (CGVS, p.7), wat, gezien het bij u reeds vastgestelde gebrek aan algehele oprechtheid, kan gekwalificeerd worden als een blote bewering. Wat er ook van zij: u gaf wél aan dat u het paspoort persoonlijk ging afhalen bij de PAFE, de Burundese paspoortdienst (CGVS, p.13). Meerdere uittreksels van geboorteakten werden zelfs na uw vertrek uit Burundi afgehaald, in casu in december 2022 en mei 2023. Welnu, de vaststelling dat u meerdere identiteitsdocumenten en een paspoort afhaalde (of liet afhalen) bij de Burundese autoriteiten én legaal uw land verliet, valt niet te rijmen met een vrees voor vervolging, door diezelfde autoriteiten (CGVS, p.17). Deze vaststelling bevestigt finaal uw gebrek aan geloofwaardigheid en in het bijzonder de geloofwaardigheid van uw bewering als zou u momenteel nog vervolging door de autoriteiten in Burundi vreezen.”

De verzoekende partij wijst in haar verzoekschrift op haar verklaringen volgens dewelke zij hulp heeft ontvangen, zowel voor het verkrijgen van de paspoorten als voor het doorstaan van de controles op de luchthaven. De Raad dient in navolging van de verwerende partij vast te stellen dat de verklaringen van de verzoekende partij in dit verband zeer vaag blijven. Haar oom, die generaal was, zou haar met "iemand" in contact hebben gebracht die haar vervolgens zou hebben begeleid op de luchthaven en geholpen met alle formaliteiten. De verzoekende partij stelt dat ze de indruk had dat die persoon met de medewerkers van de luchthaven had onderhandeld, maar weet niet wat deze persoon precies gedaan heeft (NPO, p. 7-8). Zij legt al even vage verklaringen af over de verkrijging van haar paspoort en dat van haar dochter. Zij verklaart dat haar oom collega's had bij de politie die haar geholpen hebben, zonder hierover nadere toelichting te geven. De verzoekende partij verklaart verder dat zij twee keer persoonlijk aanwezig was op de Burundese paspoortdienst, één keer om een foto te laten nemen, samen met haar dochter, en haar handtekening te plaatsen en één keer om beide paspoorten af te halen (NPO, p. 13). Nochtans blijkt haar paspoort maar liefst vijf maanden eerder dan dat van haar dochter te zijn uitgereikt (AD, stuk 5, 'Documenten', stukken 2 en 3). De verzoekende partij betwist voorts niet dat de door haar neergelegde uittreksels van haar geboorteakte en van de geboorteakten van haar zonen na haar vertrek uit Burundi werden afgehaald, hetgeen een zekere welwillendheid van de kant van de autoriteiten ten aanzien van haar suggereert.

Van de verzoekende partij mag redelijkerwijs worden verwacht dat zij een aannemelijke en afdoende uitleg biedt voor de vaststelling dat zij meerdere identiteitsdocumenten, waaronder een paspoort, kan afhalen of laten afhalen bij de Burundese autoriteiten nadat zij reeds in hun vizier was gekomen en legaal haar land kon verlaten. Door in haar verzoekschrift louter te verwijzen naar haar eerdere verklaringen, die zij "*nauwkeurig, gedetailleerd en meer dan waarschijnlijk*" acht, blijft zij daartoe in gebreke.

2.5.2.5. Gelet op het geheel van voorgaande pertinente vaststellingen en overwegingen, die steun vinden in het administratief dossier en door de verzoekende partij niet *in concreto* worden weerlegd, maakt de verzoekende partij haar lidmaatschap van de oppositiepartij CNL en de vervolgingsfeiten die zij hieraan verbindt niet aannemelijk. Zij kan zich derhalve niet dienstig beroepen op enige affiliatie met de CNL of eerdere problemen die zij als gevolg daarvan in haar land van herkomst zou hebben gekend ter staving van het risico dat zij bij terugkeer meent te lopen.

2.5.2.6. De oproepingen op naam van de verzoekende partij die door haar werden neergelegd tijdens de administratieve procedure ter staving van haar bewering te worden vervolgd in haar land van herkomst (AD, stuk 5, 'Documenten', nr. 13) kunnen haar geloofwaardigheid niet herstellen. De Raad benadrukt dat de door de verzoekende partij bijgebrachte stukken deel uitmaken van een integrale geloofwaardigheidsbeoordeling en dienen te worden beoordeeld en gewogen binnen het geheel van alle relevante verklaringen, stukken en landeninformatie. De neergelegde oproepingen betreffen fotokopieën waarvan de bewijswaarde uiterst beperkt is. Uit deze oproepingen, die als motief slechts "*Enquête judiciaire*" vermelden, kan bovendien niet worden afgeleid dat de verzoekende partij door de autoriteiten zou worden gezocht omwille van haar vermeende betrokkenheid bij een oppositiepartij. Deze documenten kunnen, gelet op hun summiere inhoud en relatieve bewijswaarde, niet opwegen tegen het geheel van de hoger gedane vaststellingen op basis waarvan geen geloof kan worden gehecht aan haar lidmaatschap van de oppositiepartij CNL en de vervolgingsfeiten die zij hieraan verbindt.

2.5.3. Uit de verklaringen van de verzoekende partij blijkt dat zij, naast haar ongeloofwaardig bevonden affiliatie met de CNL, ook haar Tutsi-etnie aanhaalt als één van de redenen waarom zij problemen zou hebben gekend in haar land van herkomst. Wat dit betreft, dient vooreerst te worden benadrukt dat uit de beschikbare landeninformatie, met name de COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van Cedoca van 14 februari 2025, duidelijk naar voren komt dat de vervolging van (vermeende) tegenstanders van de machthebbers in Burundi in wezen politiek van aard is en dat de etnische afkomst van de slachtoffers weliswaar een verzwarende factor kan zijn, maar op zich niet determinerend is. De Raad verwijst in dit verband naar hetgeen hij *infra*, onder punt 2.5.7.1, uiteenzet.

Haar tijdens haar persoonlijk onderhoud gevraagd wat zij zelf concreet heeft meegemaakt omwille van haar Tutsi-etnie, stelde de verzoekende partij dat zij op haar etnische afkomst gewezen werd telkens zij iets nodig had en haalde zij het voorbeeld aan van de wijkchef, die haar onder verwijzing naar haar etnie afwimpelde toen zij hem/haar verzocht om enkele personen te verjagen die voor haar woning spullen verkochten (NPO, p. 15). Dergelijke uitingen van discriminatie zijn uiteraard afkeurenswaardig, doch kunnen niet volstaan om te besluiten dat de verzoekende partij voor haar vertrek uit Burundi op grond van haar etnie werd geviséerd en vervolgd of onderworpen aan ernstige schade.

2.5.4. Waar de verzoekende partij aan het eind van haar persoonlijk onderhoud nog toevoegt in haar land van herkomst problemen te hebben gekend omwille van het feit dat zij afkomstig is uit de (voormalige) provincie Bururi (NPO, p. 16), blijft zij in gebreke deze problemen en de vermeende link met haar oorspronkelijke herkomstregio te concretiseren. Zij bevestigt overigens dat zij omwille van haar herkomst geen andere problemen heeft gekend dan de problemen die zij heeft aangehaald maar waaraan omwille van de hoger uiteengezette redenen geen geloof wordt gehecht (*ibidem*). Uit haar verklaringen blijkt dat er soms verwezen werd naar haar oorspronkelijke herkomstregio in combinatie met haar Tutsi-etnie door personen die haar discrimineerden (NPO, p. 15). Zoals hoger uiteengezet, kunnen de door de verzoekende partij aangehaalde uitingen van discriminatie waarmee zij persoonlijk werd geconfronteerd, hoe afkeurenswaardig ook, niet als daden van vervolging of ernstige schade worden beschouwd.

2.5.5. De overige door de verzoekende partij tijdens de administratieve procedure neergelegde documenten kunnen omwille van volgende in de bestreden beslissing aangehaalde, en door de verzoekende partij onverlet gelaten, redenen geen ander licht werpen op voorgaande appreciatie:

“Uw identiteitskaart (document 1: groene map), de gedeeltelijke kopie van uw paspoort en dat van uw dochtertje (documenten 2, 3, 16 en 17: groene map), uw geboorteakte en deze van uw kinderen (documenten 7, 8, 9 en 10) bevatten gegevens over uw identiteit en de identiteit van uw kinderen, die hier niet betwist wordt. Het uittreksel uit uw huwelijksakte (document 6: groene map) staat uw formele band met uw echtgenoot. [...] Uw dienstattest van uw werk (document 11: groene map) en uw diploma (document 15: groene map) bevatten informatie over uw studies en uw werk, hetgeen door het CGVS niet betwist wordt. Uw rijbewijs (document 18: groene map) bewijst welke categorie van voertuigen u mag besturen. [...] Op 3 maart 2025 maakte u, conform artikel 57/5Quater van de Vreemdelingenwet, opmerkingen over aan het CGVS in verband met uw persoonlijk onderhoud, maar het betreft enkel mineure aanpassingen van eigennamen die tijdens het persoonlijk onderhoud werden vermeld. Ze hebben geen betrekking of invloed op de hiervoor uiteengezette vaststellingen. De door u overlegde documenten werpen dan ook geen licht op de negatieve eindbeoordeling van onderhavig verzoek om internationale bescherming.”

In het administratief dossier bevinden zich verder een (niet-gedateerd) psychologisch attest en een medisch attest van 10 augustus 2023 die de verzoekende partij, blijkens het bijgevoegde ontvangstbewijs en inventaris, op 29 augustus 2023 aan het CGVS heeft bezorgd als bewijs van haar aanwezigheid op het Belgische grondgebied. Als dusdanig dienen deze attesten niet ter staving van haar vrees ten aanzien van haar land van herkomst. Uit het psychologisch attest kan enkel blijken dat de verzoekende partij zich op niet nader genoemde datum heeft aangemeld op de psychologische dienst van het opvangcentrum om een begeleiding op te starten en het medisch attest bevestigt slechts dat zij driemaal op consultatie is geweest bij de betrokken arts. De verzoekende partij haalt geen elementen van medische of psychologische aard aan op grond waarvan zij meent nood te hebben aan internationale bescherming en dergelijke elementen kunnen evenmin uit voormelde attesten blijken.

2.5.6. Het door de verzoekende partij ter terechtzitting van 16 september 2025 bij aanvullende nota bijgebrachte rapport *“Un laissez-passer de retour qui ne passe pas. Rapport du FOCODE sur les représailles et les violences orchestrées contre les Burundais de retour d’exil”* van FOCODE van maart 2025 heeft geen betrekking op de persoon van de verzoekende partij noch op de door haar aangevoerde persoonlijke vervolgingsfeiten voorafgaand aan haar vertrek, en kan derhalve geen ander licht werpen op voorgaande appreciatie van haar vluchtmotieven.

2.5.7. De verzoekende partij is verder in haar verzoekschrift van oordeel dat het enkele feit dat zij in België verbleven heeft in haar hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming, haar in de ogen van de autoriteiten van haar land van herkomst verdacht maakt van sympathieën voor de oppositie en haar in gevaar brengt bij terugkeer. Zij meent dat deze vermoedens alleen maar versterkt zullen worden door haar specifieke profiel als Tutsi.

Aldus dient de Raad na te gaan of de verzoekende partij nood heeft aan internationale bescherming vanwege een vrees verbonden aan de behandeling door de Burundese autoriteiten van Burundese onderdanen die in België hebben verbleven en/of een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend.

Om deze vraag te beantwoorden, moet rekening worden gehouden met alle actuele en relevante informatie die door beide partijen is verstrekt, zowel wat betreft de huidige situatie op het gebied van veiligheid en mensenrechten in Burundi als wat betreft de huidige houding van de Burundese autoriteiten ten opzichte van Burundese onderdanen die naar hun land terugkeren, met name na een verblijf en/of het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België.

2.5.7.1. Wat vooreerst de huidige situatie op het gebied van veiligheid en mensenrechten betreft, merkt de Raad op dat deze nog steeds precair is. Uit de geraadpleegde algemene informatie blijkt namelijk dat er nog steeds schendingen van de mensenrechten plaatsvinden, zoals willekeurige arrestaties, gedwongen verdwijningen, buitengerechtelijke executies en foltering. De belangrijkste daders zijn de politie, de inlichtingen- en veiligheidsdienst Service national de renseignement (hierna: de SNR) en de Imbonerakure (de jeugdafdeling van de regerende partij, de CNDD-FDD, georganiseerd als gewapende militie), die over het algemeen straffeloos kunnen handelen.² Hoewel de slachtoffers van deze daden voornamelijk personen zijn die banden hebben, of ervan verdacht worden banden te hebben, met de oppositie, alsook personen die verdacht worden van samenwerking met gewapende groeperingen³, merkt de Raad op dat verschillende organisaties of verenigingen melding maken van ernstige misdaden tegen burgers zonder specifieke politieke connotatie.⁴ Mensenrechtenorganisaties geven aan dat het moeilijk is om het aantal schendingen en slachtoffers te bepalen door moeilijkheden voor internationale organisaties om toegang te krijgen tot het land, de vrees van slachtoffers en getuigen voor represailles, de wijdverbreide angst onder de bevolking en het toezicht op leden van het maatschappelijke middenveld en de pers.⁵

Wat de etnische factor betreft, blijkt uit verschillende rapporten van de onderzoekscommissie van de Verenigde Naties dat, hoewel in sommige gevallen de etnische afkomst van de slachtoffers een verzwarende factor kan zijn geweest, deze slachtoffers voornamelijk het doelwit waren vanwege hun (vermeende) oppositie tegen de Burundese regering.⁶ Niettemin is het belangrijk om ook rekening te houden met het rapport van EurAc, een netwerk van tientallen ngo's die actief zijn in Centraal-Afrika, van mei 2025 over de situatie vóór de verkiezingen van dat jaar waarin wordt aangegeven dat Burundese Tutsi's die recentelijk in Rwanda hebben verbleven een bijzondere risicogroep vormen, met name in de regio's Bubanza, Cibitoke, Kayanza, Ngozi, Kirundo, Muyinga en Bujumbura, vanwege een heropleving van de spanningen met Rwanda. In februari 2025 meldt het collectief SOS Médias Burundi in de oostelijke provincies Cankuzo, Muyinga en Ruyigi een "*intensification des discours à caractère ethnique, la multiplication des patrouilles nocturnes et des arrestations arbitraires*" in verband met het conflict in het oosten van de DRC.⁷

Bovendien blijft de speelruimte van het maatschappelijk middenveld en de media in Burundi beperkt en worden zij nauwlettend in de gaten gehouden. De afgelopen jaren zijn er nog steeds gevallen van intimidatie, arrestaties en veroordelingen van mensenrechtenverdedigers en journalisten gemeld.⁸

Ten slotte blijkt uit algemene informatie ook dat de economische situatie in Burundi steeds verder verslechtert (hoge inflatie en vrijwel geen economische groei), met rampzalige gevolgen voor de humanitaire situatie op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en voedselzekerheid. Volgens de speciale rapporteur van de Verenigde Naties blijft corruptie endemisch en treft zij de hoogste regeringsniveaus, de administratie, de openbare aanbestedingen en het rechtssysteem.⁹

De hierboven beschreven context noopt tot grote voorzichtigheid bij de behandeling van verzoeken om internationale bescherming van Burundese onderdanen.

² Cedoca, COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*", 14 februari 2025, p. 12; Cedoca, Nota "*Burundi. Situation sécuritaire*", 11 september 2025, pp. 8, 9, 12-15, 17, 19 en 20.

³ Cedoca, COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*", 14 februari 2025, pp. 24-26.

⁴ Cedoca, Nota "*Burundi. Situation sécuritaire*", 11 september 2025, pp. 10 en 15.

⁵ *Ibidem*, p. 16.

⁶ Cedoca, COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*", 14 februari 2025, p. 26.

⁷ Cedoca, Nota "*Burundi. Situation sécuritaire*", 11 september 2025, p. 20.

⁸ Cedoca, COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*", 14 februari 2025, pp. 22, 27-28; Cedoca, Nota "*Burundi. Situation sécuritaire*", 11 september 2025, p. 20.

⁹ Cedoca, COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*", 14 februari 2025, pp. 34-36.

2.5.7.2. Uit het geheel van de beschikbare informatie blijkt verder dat de houding van de Burundese autoriteiten ten opzichte van de Burundese diaspora in België en de Burundezen die uit België terugkeren, ongeacht of zij een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend, niet los kan worden gezien van de bredere politieke context en de ontwikkeling van de betrekkingen tussen België en Burundi, die sinds 2020 aanzienlijk zijn verbeterd¹⁰ en zelfs hebben geleid tot een nieuw bilateraal samenwerkingsakkoord tussen Burundi en België eind 2023, ter waarde van 75 miljoen euro¹¹.

Waar in bovengenoemde informatie ook melding wordt gemaakt van een incident dat in september 2025 heeft geleid tot de beslissing van de Burundese regering om de directeur van het Belgisch Agentschap voor Internationale Samenwerking (Enabel) tot *persona non grata* te verklaren¹², blijft dit een geïsoleerd incident dat, in de huidige stand van zaken, op zich geen ander licht werpt op de aanmerkelijke verbetering van de bilaterale betrekkingen en de heropening van de politieke dialoog tussen België en Burundi sinds 2020.

Hoewel de Belgische veiligheidsdiensten een mogelijke toename van de interne repressie in de aanloop naar de verkiezingen van 2025 en 2027 en nieuwe dodelijke aanslagen van RED-Tabara op Burundese bodem, die Burundi ertoe zouden kunnen aanzetten druk uit te oefenen op België om maatregelen te nemen tegen leden van de oppositie in België, als risicofactoren voor een verslechtering van de diplomatieke betrekkingen met België beschouwen¹³, blijkt uit de beschikbare informatie niet dat de laatste verkiezingen van juni 2025 hebben geleid tot nieuwe significante spanningen in de bilaterale betrekkingen tussen beide landen of tot druk op België om Burundese opposanten in de diaspora aan te pakken.

2.5.7.3. De Raad stelt vervolgens vast dat er geen voldoende objectieve en gedetailleerde informatie voorligt waaruit blijkt dat het loutere verblijf in België aanleiding geeft tot problemen bij terugkeer.¹⁴ De meeste bronnen maken daarentegen melding van mogelijk ernstige problemen wanneer de persoon een specifiek profiel heeft, bijvoorbeeld omdat hij verdacht wordt van banden met de oppositie of lid is van het maatschappelijk middenveld.¹⁵

2.5.7.3.1. Wat in de huidige context de kennis van de Burundese autoriteiten betreft over de omstandigheden van het verblijf en het gedrag van Burundezen die in België verblijven, met inbegrip van de eventuele indiening van een verzoek om internationale bescherming, blijkt uit de beschikbare informatie dat de Burundese diaspora in België¹⁶ en de Burundese bevolking in het land zelf onderworpen zijn aan een zekere mate van toezicht.¹⁷

Volgens de Belgische veiligheidsdiensten waarmee Cedoca contact heeft opgenomen, beschikt de ambassade van Burundi in België over een "antenne" van de SNR die belast is met het identificeren van buitenlandse dreigingen. De SNR houdt toezicht op de onlineactiviteiten van leden van de diaspora en ondersteunt operaties om politieke tegenstanders in het buitenland in diskrediet te brengen. Bovendien is het volgens de gecontacteerde Belgische veiligheidsdiensten vrijwel zeker dat de SNR in Burundi zelf betrokken is bij het toezicht op vluchtelingen/terugkeerders.

¹⁰ In februari 2022 nam president Ndayishimiye deel aan de top tussen de EU en de AU in Brussel, tijdens het eerste bezoek van een Burundees staatshoofd aan Europa sinds 2014. De Belgische diplomatieke bron die Cedoca in april 2024 raadpleegde, merkt op dat de Burundese president tijdens dit bezoek ook leden van de Burundese gemeenschap in België heeft ontmoet, met name tegenstanders van het regime en activisten die sinds 2015 het land zijn ontvlucht, waardoor de dialoog met degenen die jarenlang door het regime zijn genegeerd weer op gang is gekomen. In april 2025 bracht de Belgische minister van Buitenlandse Zaken, de heer Prévot, een werkbezoek aan Burundi en ontmoette hij de Burundese president en minister van Buitenlandse Zaken. Bij die gelegenheid benadrukte de heer Prévot de versterking van de betrekkingen met Burundi en kondigde hij nieuwe initiatieven aan (zie Cedoca, Nota "Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays", 11 september 2025, p. 6).

¹¹ Cedoca, COI Focus "Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays", 21 juni 2024, pp. 12-14.

¹² Cedoca, Nota "Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays", 11 septembre 2025, p. 6.

¹³ Cedoca, COI Focus "Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays", 21 juni 2024, p. 14.

¹⁴ *Ibidem*, pp. 25-26.

¹⁵ *Ibidem*, pp. 26-33.

¹⁶ Volgens cijfers uit 2017 woonden er toen ongeveer 23 000 Burundezen in Europa, waarvan ongeveer 10 000 in België, waarbij moet worden opgemerkt dat dit aantal mogelijk nog is gestegen als gevolg van de crisis van 2015 en de komst van een groot aantal Burundezen naar Europa in 2022 via Servië. Deze diaspora is, net als de Burundezen in Burundi, verdeeld tussen voor- en tegenstanders van de huidige machthebbers in Burundi (Cedoca, COI Focus "Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays", 21 juni 2024, blz. 8).

¹⁷ *Ibidem*, p. 15.

Hiervoor kan het rekenen op een uitgebreid netwerk voor het verzamelen van informatie onder overheidsaanhangers binnen de diaspora en de bevolking, en het is zeer waarschijnlijk dat de SNR informatie over teruggekeerde Burundezers kan verkrijgen dankzij het systeem van "*cahiers de ménage*", een bijzonder indringend surveillancesysteem dat Burundese huishoudens verplicht een register bij te houden van bewoners en bezoekers, dat vooral wordt gebruikt in de "*quartiers contestataires*", de wijken van Bujumbura waar vaak een meerderheid van de bevolking uit Tutsi's bestaat, waar in 2015 de meest gewelddadige demonstraties plaatsvonden en waar veel regionale en internationale vluchtelingen vandaag vandaan komen. De SNR beschikt ook over een zekere capaciteit om de telefooncommunicatie in Burundi te controleren, die kan worden gebruikt om '*high profile returnees*' te surveilleren. Ten slotte leggen de Belgische veiligheidsdiensten nog de nadruk op de verschillende initiatieven voor de digitalisering van het beheer en de controle van de internationale mobiliteit, die de surveillancemogelijkheden van de Burundese inlichtingendiensten zouden kunnen versterken.¹⁸

Wat meer specifiek de indiening van een verzoek om internationale bescherming betreft, beweren sommige bronnen dat de Burundese autoriteiten hiervan op de hoogte kunnen worden gebracht via de ambassade of de diaspora. Het is echter onduidelijk hoe deze informatie concreet kan worden verkregen, gelet op de verplichting die op de Belgische asielinstanties rust om het beroepsgeheim en de vertrouwelijkheid van informatie waarover zij beschikken met betrekking tot individuele verzoeken om internationale bescherming, te respecteren. Gelet op de hierboven geschetste context van een zekere mate van toezicht, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat de verzoeker om internationale bescherming zelf geen ruchtbaarheid geeft, bijvoorbeeld op sociale netwerken of in de media, aan het feit dat hij een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend. Bovendien blijkt uit de contacten van Cedoca met de Algemene Directie van de DVZ en de Internationale Organisatie voor Migratie (hierna: IOM) dat geen van beide instanties in het kader van de door hen georganiseerde vrijwillige terugkeer aan de ambassades meedeelt of de betrokken personen al dan niet een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend. De lokale autoriteiten worden echter altijd op de hoogte gebracht van een (gedwongen) repatriëring, aangezien een laissez-passer wordt afgegeven op basis van de vluchtgegevens die de DVZ aan de ambassade van het betrokken land doorgeeft. In geval van gedwongen repatriëring met een geldig paspoort wordt de ambassade niet automatisch op de hoogte gebracht, maar kan zij hiervan op de hoogte zijn op basis van de codes op de passagierslijst, indien zij deze lijst controleert.¹⁹

In het licht van het bovenstaande is de Raad dan ook van oordeel dat niet vaststaat dat de Burundese autoriteiten via hun surveillancesysteem in zowel België als Burundi per definitie kennis hebben van informatie over het verblijf van hun onderdanen in België, en met name van het indienen van verzoeken om internationale bescherming door die onderdanen.

2.5.7.3.2. Afhankelijk van het specifieke profiel of bepaalde specifieke omstandigheden van een verzoeker om internationale bescherming kan er echter een redelijke mate van waarschijnlijkheid bestaan dat de Burundese autoriteiten kennis nemen van dergelijke informatie.

In dit verband identificeren de verschillende bronnen die Cedoca heeft geraadpleegd personen die actief zijn in de politieke oppositie, met name leden van bepaalde politieke partijen, bewegingen of organisaties die in Burundi zijn uitgesloten of geschorst, leden van een oppositiemedium, personen wier mening telt, zoals een leider of een lid van het maatschappelijk middenveld, of personen die door de Burundese justitie zijn veroordeeld wegens hun betrokkenheid bij de poging tot staatsgreep in 2015, als profielen die bij hun aankomst of tijdens hun verblijf in Burundi het voorwerp kunnen uitmaken van een vorm van vervolging.²⁰ Ook het gedrag van de betrokkene, het feit of hij of zij in het buitenland activiteiten heeft ontplooid die als schadelijk voor de Burundese regering worden beschouwd, en het feit dat deze regering daarvan op de hoogte is, zijn bepalend.²¹

2.5.7.3.3. Wat betreft het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België als bron van vrees voor een persoon die *a priori* geen specifiek profiel heeft, zoals hierboven vermeld, merkt de Raad op dat de informatie waarover hij beschikt divers, weinig concreet en deels tegenstrijdig is.

¹⁸ Cedoca, COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*", 21 juni 2024, pp. 21-22.

¹⁹ *ibidem*, p. 20.

²⁰ *Ibidem*, pp. 29-32.

²¹ *ibidem*, pp. 32-33.

Zo zijn sommige bronnen van oordeel dat Burundezers die terugkeren na internationale bescherming in België te hebben aangevraagd, en ervan uitgaande dat de Burundese autoriteiten hiervan op de hoogte zijn, problemen zullen krijgen met hun autoriteiten omdat ze zouden kunnen worden beschouwd als politieke opposanten of als personen die het imago van het land hebben aangetast. Deze problemen worden echter ofwel niet nader gespecificeerd, ofwel is er sprake van het feit dat men geregistreerd wordt en mogelijk door de SNR wordt vastgehouden en ondervraagd.²² Andere bronnen zijn van mening dat het enkele feit dat een Burundese onderdaan in België internationale bescherming heeft aangevraagd, hem niet blootstelt aan problemen.²³

In de mate dat bepaalde bronnen die melding maken van een mogelijk probleem bij terugkeer in dit verband ook verwijzen naar de verklaringen die de woordvoerder van de Burundese minister van Binnenlandse Zaken in oktober 2022 heeft afgelegd over Burundezers die via de zogenaamde Balkanroute naar Servië zijn gereisd, merkt de Raad op dat de beschikbare informatie over het lot van de Burundezers die in 2022 uit Servië zijn gerepatriëerd, weinig gedetailleerd en zeer uiteenlopend is. Sommige bronnen geven aan dat de betrokken personen zijn ondervraagd en/of gevangengezet (mogelijk voor enkele dagen), terwijl andere bronnen stellen dat zij met rust zijn gelaten.²⁴

Uit de cijfers in de algemene informatie blijkt vervolgens dat 41 Burundese onderdanen de Belgische autoriteiten om hulp hebben gevraagd bij de organisatie van hun vrijwillige terugkeer naar hun land tussen 2018 en juli 2025²⁵ en dat de IOM bevestigt dat de Burundezers die ervoor hebben gekozen vrijwillig uit België terug te keren en die gedurende zes maanden zijn gevolgd, tot nu toe geen problemen hebben ondervonden.²⁶

Verder blijkt dat Cedoca zijn contacten heeft gevraagd of zij concrete voorbeelden kennen van personen die problemen hebben gehad met de autoriteiten na een verblijf en/of een verzoek om internationale bescherming in België, en dat alle bronnen ontkennend hebben geantwoord.²⁷ Bovendien wordt in geen van de recente internationale rapporten en rapporten van Burundese ngo's die Cedoca heeft geraadpleegd over de mensenrechtensituatie in Burundi concreet melding gemaakt van repatriëringen van Burundese onderdanen, noch van eventuele problemen die Burundese onderdanen ondervinden bij hun terugkeer naar hun land per vliegtuig vanuit het buitenland (met inbegrip van België) louter omdat zij in het buitenland hebben verbleven en/of daar een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend, of om enige andere reden. Ook in de geraadpleegde onafhankelijke Burundese en internationale media is hierover geen informatie gevonden.²⁸

Waar Cedoca door de coalitie Move is gecontacteerd over de vermeende arrestatie van een Burundees die in november 2022 gedwongen zou zijn gerepatriëerd uit België nadat zijn verzoek om internationale bescherming was afgewezen, blijkt enerzijds dat de informatie die Cedoca bij verschillende actoren in het veld (al dan niet aanwezig in Burundi) heeft verzameld niet eenduidig is, en anderzijds dat deze vermeende arrestatie zelfs niet gedocumenteerd wordt in de rapporten van Burundese organisaties die periodieke overzichten van mensenrechtenschendingen publiceren. De Move-coalitie meldt dat een tweede Burundees in februari 2023 door België zou zijn teruggestuurd en bij zijn terugkeer zou zijn ontvoerd en mishandeld, maar erin geslaagd zou zijn te ontsnappen. Alle informatie hierover is echter afkomstig van de betrokkene zelf en wordt niet bevestigd door andere bronnen.²⁹

²² *Ibidem*, pp. 26-33.

²³ *Ibidem*, pp. 29-33.

²⁴ *Ibidem*, pp. 29-33.

²⁵ Cedoca, Nota "Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays", 11 september 2025, p. 9.

²⁶ Cedoca, COI Focus "Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays", 21 juni 2024, p. 26-28.

²⁷ *Ibidem*, p. 27.

²⁸ *Ibidem*, p. 25-26; Nota "Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays", 11 september 2025, p. 10.

²⁹ Cedoca, COI Focus "Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays", 21 juni 2024, p. 33-35.

Ten slotte moet worden opgemerkt dat de Belgische diplomatieke bron die zowel in april 2024 als in 2025 werd gecontacteerd, bevestigt dat er momenteel zeer frequent heen-en-weer wordt gereisd tussen België en Burundi door Burundese onderdanen³⁰, met inbegrip van bepaalde personen die in België een beschermingsstatus genieten of die de Belgische nationaliteit hebben verworven.³¹ Deze bron vermeldt bovendien dat verschillende opposanten die na de gebeurtenissen van 2015 naar België waren gevlucht, naar Burundi zijn teruggekeerd en verklaren dat hun terugreis vlot is verlopen.³²

Gezien het bovenstaande moet worden opgemerkt dat geen van de informatie waarover de Raad beschikt melding maakt van concrete en naar behoren gedocumenteerde gevallen van Burundese onderdanen die bij hun terugkeer problemen hebben ondervonden met hun autoriteiten, uitsluitend vanwege hun verblijf en/of hun verzoek om internationale bescherming in België. Gezien het ontbreken van concrete voorbeelden en het feit dat de mogelijke problemen waarmee verzoekers om internationale bescherming na het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België te maken kunnen krijgen door de bronnen vaak niet duidelijk worden omschreven, is de Raad van mening dat deze informatie eerder speculatief van aard is. Het enkele feit dat afgewezen verzoekers om internationale bescherming die naar Burundi terugkeren, aan een veiligheidsbeoordeling kunnen worden onderworpen, volstaat niet om te concluderen dat er een gegronde vrees voor vervolging bestaat.

2.5.7.3.4. Met betrekking tot de Tutsi-etnie, is het belangrijk te benadrukken dat, waar hoger vermeld wordt dat de crisis in Burundi een uitgesproken politiek karakter heeft, vertegenwoordigers van een intergouvernementele organisatie die Cedoca in Bujumbura heeft ontmoet, aangeven dat een Burundees die naar het land terugkeert en waarvan de autoriteiten weten dat hij een verzoek om internationale bescherming in België of elders heeft ingediend, zal worden ondervraagd over wat hij daar heeft gedaan, maar dat de behandeling zal variëren naargelang zijn etnische afkomst; een Hutu zal waarschijnlijk geen problemen ondervinden, maar in het geval van een Tutsi zullen de autoriteiten nagaan of hij banden heeft met de oppositie of het maatschappelijk middenveld. Zelfs in geval van een gedwongen repatriëring onder politiebegeleiding zullen de autoriteiten rekening houden met de etnische afkomst; een Hutu die geen actief lid is van de oppositie hoeft zich geen zorgen te maken, terwijl er altijd een groot wantrouwen zal bestaan ten opzichte van een Tutsi en alles wat het land "bezoedelt".³³ Bijgevolg kan niet worden uitgesloten dat een Tutsi-etnie een risicoverzwarende factor is waarmee rekening moet worden gehouden.

2.5.7.4. Gelet op de voorgaande vaststellingen en na zorgvuldige lezing van de beschikbare informatie over Burundi en de situatie van afgewezen Burundese verzoekers om internationale bescherming, besluit de Raad op basis van alle elementen die hem ter beschikking zijn gesteld, zoals *supra* samengevat, geanalyseerd en afgewogen, dat niet *a priori* kan worden aangenomen dat elke Burundees die vanuit België naar Burundi terugkeert na hier een verzoek om internationale bescherming te hebben ingediend louter en alleen omwille van dit verblijf en het indienen van dit verzoek een gegronde vrees voor vervolging door de Burundese autoriteiten heeft.

2.5.7.4.1. Dit sluit echter niet uit dat in bepaalde omstandigheden, afhankelijk van het specifieke profiel van de verzoeker om internationale bescherming, een dergelijke vrees aannemelijk kan worden gemaakt. Een individuele beoordeling is dus noodzakelijk en het is aan de verzoeker om zijn gegronde vrees voor vervolging als gevolg van zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België concreet aan te tonen.

Te dezen merkt de Raad op dat uit de informatie in het rechtsplegingsdossier kan worden afgeleid dat er verschillende factoren zijn die van invloed kunnen zijn op de gegrondheid van de vrees, zoals:

- het bestaan van een aanwijzing dat de Burundese autoriteiten op de hoogte zijn van het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België,
- de etniciteit van de verzoeker,
- zijn eventuele eerdere problemen met de autoriteiten of de belangstelling die zij in het verleden voor hem hebben getoond,

³⁰ *Ibidem*, p. 17.

³¹ Cedoca, Nota "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*", 11 september 2025, p. 7.

³² *Ibidem*, p. 28.

³³ Cedoca, COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*", 21 juni 2024, p. 29.

- zijn geografische herkomst,
- zijn persoonlijke of familiale banden met leden van de oppositie,
- zijn gedrag en zijn activiteiten in België en de eventuele zichtbaarheid hiervan.

Bij de individuele behandeling van verzoeken om internationale bescherming van Burundese onderdanen moeten de asielinstanties dus rekening houden met deze factoren, de intensiteit ervan en het cumulatieve effect ervan om te bepalen of deze factoren de persoonlijke vrees van de verzoeker om bij zijn terugkeer naar Burundi te worden vervolgd vanwege zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België, kunnen versterken en desgevallend voldoende aannemelijk maken.

2.5.7.4.2. *In casu* wordt niet betwist dat de verzoekende partij tot de Tutsi-etnie behoort, dat zij haar land van herkomst in oktober 2022 op legale wijze verlaten heeft en dat zij sinds november 2022 in België verblijft.

Zoals *supra*, onder punt 2.5.2. is uiteengezet, maakt de verzoekende partij haar lidmaatschap van de oppositiepartij CNL en de door haar aangehaalde vervolgingsfeiten in dit verband niet aannemelijk. Aldus kan niet blijken dat de verzoekende partij op heden in de negatieve aandacht van de Burundese autoriteiten zou staan omwille van haar vermeende politieke activiteiten voorafgaand aan haar vertrek uit Burundi, dan wel sinds haar aankomst in België.

Wat de familiale situatie van de verzoekende partij betreft, blijkt uit haar verklaringen dat haar echtgenoot en twee zonen op heden nog in Burundi verblijven en dat zij behalve een oom en een neef geen andere familieleden heeft in België (AD, stuk 7, verklaring DVZ, vragen 16a, 18 en 21; NPO, p. 4). De verzoekende partij werd ter terechtzitting gevraagd of haar man, die volgens haar verklaringen eveneens lid is van de CNL en gevisceerd werd bij de huiszoekingen in 2019 en 2022, overwogen heeft het land te verlaten en welke concrete problemen hij na haar vertrek desgevallend nog met de politie of de Imbonerakure heeft gekend. Zij antwoordde naast de kwestie dat haar man Burundi niet verlaten heeft en dat zij en haar man ondergedoken leefden. Bovendien verklaarde zij eerder niet dat zij samen met haar man onderdook, doch enkel dat zij een tweetal weken voor haar vertrek, nadat zij twee oproepingen ontvangen had, onderdook bij haar zus (NPO, p. 4, 9). Blijkens haar verklaringen afgelegd bij de DVZ op 6 december 2022 woonde haar man toen samen met haar twee zonen nog steeds in de wijk waar ook zij sinds 2013 tot aan haar vertrek uit Burundi in oktober 2022 zou hebben gewoond (AD, stuk 7, verklaring DVZ, vragen 10, 16a en 18). Tijdens haar persoonlijk onderhoud van 14 februari 2025 beweert de verzoekende partij dan weer dat haar man regelmatig van adres verandert omwille van problemen. Zij licht toe dat de inlichtingendiensten hem vragen waar zij is en dat hij op een bepaald moment heeft gezegd dat zij vertrokken is met de kinderen (NPO, p. 4). Daar geen geloof wordt gehecht aan haar bewering dat zij door de inlichtingendiensten zou worden gezocht, is het evenmin geloofwaardig dat haar man, omwille van haar, tot op heden door de inlichtingendiensten zou worden verontrust. Het is bovendien niet duidelijk waarom haar man, in tegenstelling tot de verzoekende partij, het land niet diende te verlaten, temeer zij bij de DVZ verklaarde dat haar belagers tijdens de huiszoeking op 25 augustus 2022, de vermeende aanleiding voor haar vertrek, zeiden dat ze de volgende keer haar man zouden vinden (AD, stuk 7, vragenlijst, vraag 3.1). Zij maakt verder geen melding van persoonlijke problemen die haar man sinds 2021 met de autoriteiten of andere actoren zou hebben gekend.

Wat betreft de Tutsi-etnie van de verzoekende partij, herinnert de Raad eraan dat uit de beschikbare landeninformatie duidelijk blijkt dat de vervolging van tegenstanders (of vermeende tegenstanders) van de regering in Burundi hoofdzakelijk politiek van aard is en dat de etnische afkomst van de slachtoffers weliswaar een verzwarende factor kan zijn, maar op zich niet doorslaggevend is. De Raad verwijst in dit verband naar de punten 2.5.3. en 2.5.7.1. van dit arrest en besluit dat dit element *in casu* op zich, dan wel in combinatie met enig ander element van het onderhavige geval, niet volstaat om de vrees van de verzoekende partij om bij haar terugkeer naar Burundi te worden vervolgd vanwege haar verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België, aannemelijk te maken.

In zoverre de verzoekende partij verklaart dat zij afkomstig is uit een wijk van Bujumbura waar veel deelnemers aan de manifestaties van 2015 vandaan kwamen, een zogenaamde '*quartier contestataire*', en waar bijgevolg in de daaropvolgende jaren vaak huiszoekingen plaatsvonden, kan niet blijken dat zij of haar man daarbij persoonlijk werden gevisceerd. De verzoekende partij geeft bovendien aan dat er in 2022, het jaar van haar vertrek, geen huiszoekingen meer plaatsvonden (NPO, p. 8, 15). Er zijn verder geen concrete aanwijzingen dat de verzoekende partij actueel bij terugkeer naar Burundi dreigt te worden gevisceerd omwille van haar herkomst uit een '*quartier contestataire*'.

De verzoekende partij brengt geen andere individuele elementen aan, en de Raad kan evenmin dergelijke elementen in haar dossier ontwaren, op grond waarvan zou kunnen worden aangenomen dat zij, gelet op haar specifieke profiel of persoonlijke omstandigheden, een gegronde vrees voor vervolging heeft omwille van haar verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België.

De Raad wijst er nog op dat de verzoekende partij slechts een kopie van de eerste pagina van haar paspoort voorlegt. Zij verklaart weliswaar dat haar originele paspoort door de smokkelaar werd afgenomen, maar haar verklaring voor het feit dat ze wel het origineel neerlegt van andere identiteitsdocumenten (identiteitskaart en uittreksels uit geboorteakte en huwelijksakte) – iemand zou ze uit Burundi hebben meegebracht (NPO, p. 3) – kan niet overtuigen. De verzoekende partij werd ter terechtzitting gevraagd waarom zij haar originele identiteitskaart niet meegenomen heeft uit Burundi en wie haar dit document vervolgens bezorgd heeft. Zij antwoordde dat zij zowel de paspoorten als de identiteitskaarten bij had maar de smokkelaar haar verplichtte om zich hiervan te ontdoen zodat zij niet zou worden geïdentificeerd. Dit antwoord strookt niet met de vaststelling dat zij haar originele identiteitskaart op het CGVS heeft voorgelegd. Aldus blijft de verzoekende partij in gebreke een afdoende verklaring te bieden voor het feit dat zij slechts een fotokopie van de eerste pagina van haar paspoort (en dat van haar dochter) kan voorleggen. Dit doet vermoeden dat zij haar paspoort achterhoudt voor de Belgische asielinstanties en bewust geen zicht wil bieden op informatie over haar eerdere reisbewegingen. Deze informatie is nochtans cruciaal voor de beoordeling van het risico dat de verzoekende partij loopt bij terugkeer naar haar land van herkomst.

2.5.7.5. De in het verzoekschrift ontwikkelde argumentatie kan de bovenstaande vaststellingen niet weerleggen, aangezien de verzoekende partij niet aantoonde dat alle Burundese onderdanen bij terugkeer louter omwille van hun verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België een gegronde vrees voor vervolging hebben, noch dat er in voorliggend geval specifieke elementen zijn die een dergelijke vrees in haren hoofde aannemelijk maken.

In een rapport van het *Forum pour la conscience et le développement* (FOCODE), een Burundese vereniging die gedwongen verdwijningen documenteert, dat als bron vermeld wordt in de nota "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van Cedoca van 11 september 2025 en door de verzoekende partij tevens middels een aanvullende nota wordt neergelegd ter terechtzitting, wordt gesteld dat "*la réalité qui attend de nombreux anciens exilés est celle d'une répression brutale et silencieuse*". Volgens deze bron worden vluchtelingen die terugkeren uit de buurlanden vaak zonder bewijs beschuldigd van samenspanning met de oppositie of met verbannen gewapende groepen en worden ze "*souvent traqués dès leur passage aux frontières ou peu après leur installation*", door de SNR en de Imbonerakure.³⁴ De verzoekende partij voert noch toont evenwel aan dat de geopolitieke context in de buurlanden van Burundi, enerzijds, en deze in België, anderzijds, vergelijkbaar zou zijn, waardoor de inhoud van deze informatie niet kan worden gebruikt om te concluderen dat Burundese onderdanen die vanuit België terugkeren aan dezelfde problemen zouden worden blootgesteld.

2.5.8. De voormelde vaststellingen volstaan om te besluiten dat niet kan worden aangenomen dat in dezen is voldaan aan de cumulatieve voorwaarden, zoals bepaald in artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet. Derhalve kan de verzoekende partij het voordeel van de twijfel niet worden verleend.

2.5.9. Een gegronde vrees voor vervolging in de zin van artikel 1, A (2) van het Verdrag van Genève en artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan niet worden aangenomen.

2.6. Beoordeling in het licht van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet

2.6.1. Artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

"§ 1 De subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend aan de vreemdeling, die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en die geen beroep kan doen op artikel 9ter, en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade zoals bepaald in paragraaf 2 en die zich niet onder de bescherming

³⁴ Cedoca, Nota "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*", 11 september 2025, p. 11 e.v.

van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen en niet onder de uitsluitingsgronden zoals bepaald in artikel 55/4, valt.

§ 2 Ernstige schade bestaat uit:

a) doodstraf of executie; of,

b) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst; of,

c) ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict."

Uit dit artikel volgt dat de verzoekende partij, opdat zij de subsidiaire beschermingsstatus kan genieten, bij terugkeer naar haar land van herkomst een "reëel risico" moet lopen. Het begrip "reëel risico" wijst op de mate van waarschijnlijkheid dat een persoon zal worden blootgesteld aan ernstige schade. Het risico moet echt zijn, i.e. realistisch en niet hypothetisch. Paragraaf 2 van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet verduidelijkt wat moet worden verstaan onder het begrip "ernstige schade" door drie onderscheiden situaties te voorzien.

2.6.2. In zoverre de verzoekende partij zich met betrekking tot de ernstige schade zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, a) en b) van de Vreemdelingenwet beroept op haar vluchtmotieven en haar voorgehouden risicoprofiel omwille van haar verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België, alsook omwille van haar Tutsi-etnie, kan dienstig worden verwezen naar de hoger gedane vaststellingen daarover waarbij wordt geconcludeerd dat niet *a priori* kan aangenomen worden dat elke Burundees die vanuit België terugkeert naar Burundi na hier een verzoek om internationale bescherming te hebben ingediend louter en alleen omwille van dit verblijf en het indienen van dit verzoek een gegronde vrees voor vervolging heeft en dat de verzoekende partij haar vrees in dit verband *in concreto* aannemelijk dient te maken, waartoe zij in gebreke blijft.

Voorts wordt vastgesteld dat de verzoekende partij geen andere concrete persoonlijke kenmerken en omstandigheden aantoont waaruit blijkt dat zij een reëel risico loopt op doodstraf en executie, noch op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing omdat zij specifiek wordt gevisieerd. De verzoekende partij maakt geen gewag van andere persoonlijke problemen die zij in de jaren voorafgaand aan haar vertrek uit Burundi zou hebben gekend.

2.6.3. Overeenkomstig artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet wordt de status van subsidiaire bescherming toegekend aan een vreemdeling die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij terugkeert naar zijn land van herkomst, hij een reëel risico zou lopen op ernstige schade omwille van een "ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict". Hieruit volgt dat enkel wanneer een situatie wordt gekenmerkt door het bestaan van een gewapend conflict én de aanwezigheid van willekeurig geweld, er toepassing kan worden gemaakt van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet (zie HvJ 30 januari 2014, C-285/12, *Diakité*, pt. 30; HvJ 17 februari 2009 (GK), C-465/07, *Elgafaji*, pt. 43).

Te dezen verwijst de Raad integraal naar de omstandige motivering in de bestreden beslissing, waaruit blijkt dat er in Burundi actueel geen sprake is van een situatie van willekeurig geweld in het kader van een binnenlands gewapend conflict in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet.

De verzoekende partij beperkt er zich in haar verzoekschrift toe bepaalde passages uit de COI Focus "Burundi. Situation sécuritaire" van Cedoca van 14 februari 2025 te lichten en te commentariëren. Zodoende toont zij niet aan dat hieruit verkeerdelijk wordt besloten dat het geweld dat zich voordoet in Burundi in wezen doelgericht en politiek van aard is. Waar de verzoekende partij wijst op cijfergegevens die in voormelde COI Focus alsook in een eerdere versie van dit rapport worden vermeld met betrekking tot het aantal burgerdoden, gaat zij eraan voorbij dat uit de beschikbare informatie duidelijk blijkt dat deze burgers hoofdzakelijk te betreuren vallen bij aanvallen die hen specifiek viseren. Dat er zich daarnaast ook in bepaalde gebieden van Burundi gewapende confrontaties tussen de Burundese strijdkrachten en gewapende groeperingen kunnen voordoen, wordt niet betwist, doch uit de beschikbare informatie blijkt niet, en de verzoekende partij toont evenmin aan, dat het geweld dat uit deze confrontaties voortvloeit een willekeurig karakter heeft waardoor ook burgers erdoor worden getroffen.

2.6.4. Gelet op het voormelde, toont de verzoekende partij niet aan dat er in haar geval zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat zij bij een terugkeer naar haar land en regio van herkomst een reëel risico zou lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2 van de Vreemdelingenwet.

2.7. Waar de verzoekende partij in haar verzoekschrift verwijst naar meerdere arresten van de Raad, dient in herinnering te worden gebracht dat rechterlijke beslissingen in de continentale rechtstraditie geen precedentswaarde hebben (RvS 21 mei 2013, nr. 223.525; RvS 16 juli 2010, nr. 5885 (c); RvS 18 december 2008, nr. 3679 (c)). Bovendien toont de verzoekende partij niet *in concreto* aan dat de feitelijke elementen die aan de grondslag lagen van deze arresten kunnen worden vergeleken met de feiten die onderhavige zaak kenmerken.

2.8. Uit het voorgaande blijkt dat de verzoekende partij niet aannemelijk maakt dat de verwerende partij op basis van een niet-correcte feitenvinding of op onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. Een schending van de materiële motiveringsplicht, in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, kan niet worden aangenomen. Een kennelijke beoordelingsfout kan evenmin blijken.

2.9. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de verwerende partij verplicht haar beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te stoen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat de verzoekende partij werd gehoord op het CGVS. Tijdens dit persoonlijk onderhoud kreeg zij de mogelijkheid haar vluchtmotieven uiteen te zetten en haar argumenten kracht bij te zetten, kon zij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft zij zich laten bijstaan door een advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Kirundi machtig is. De verwerende partij heeft zich voor het nemen van de bestreden beslissing gesteund op alle gegevens van het administratief dossier, op algemeen bekende gegevens over het land van herkomst van de verzoekende partij en op alle dienstige stukken. De verwerende partij heeft het beschermingsverzoek van de verzoekende partij op een individuele wijze beoordeeld en haar beslissing genomen met inachtneming van alle relevante feitelijke gegevens van de zaak.

2.10. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. De verzoekende partij heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de verwerende partij.

2.11. Bovenstaande vaststellingen volstaan om te besluiten dat de verzoekende partij niet als vluchteling kan worden erkend in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, noch in aanmerking komt voor de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partij wordt niet erkend als vluchteling.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting van de algemene vergadering op eenentwintig november tweeduizend vijfentwintig door:

M. OSWALD,	eerste voorzitter van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen,
G. DE BOECK,	voorzitter van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen,
E. MAERTENS,	kamervoorzitter,
N. RENIERS,	kamervoorzitter,
J. CAMU,	kamervoorzitter,
G. DE GUCHTENEERE,	kamervoorzitter,
M. MAES TORRES LOREDO,	kamervoorzitter,

J.-F. HAYEZ,
W. MULS,
C. ANTOINE,
B. VERDICKT,
S. VAN CAMP,
K. POLLET,
I. FLORIO,
N. DENIES,
S. WILLAERT,
R. HANGANU,
A. PIVATO,
C. CLAES,
K. ALLYNS,

L. BEN AYAD,

kamervoorzitter,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,
rechter in vreemdelingenzaken,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

L. BEN AYAD

M. OSWALD